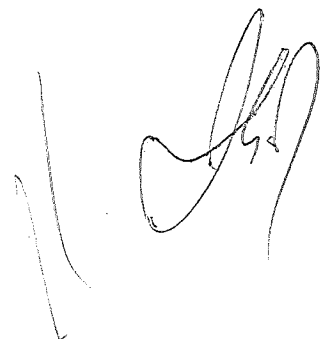

Załącznik nr 1
do Uchwały nr 18/2016
Zarządu Gospodarczego Banku
Spółdzielczego w Barlinku
z dnia 26.01.2016r.

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w BARLINKU
w okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' followed by a large, sweeping flourish that extends upwards and to the right.

Spis treści:

I. Organizacja i zarządzanie

1. Stan prawny i dane ogólne o Banku
2. Władze Banku
3. Organizacja
 - 3.1. Struktura organizacyjna
 - 3.2. Centrala
 - 3.3. Oddziały
4. Zatrudnienie, wynagrodzenia, szkolenia
5. Ochrona majątku Banku
6. Przepisy prawa

II. Otoczenie makroekonomiczne

1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce
2. Wybrane wskaźniki koniunktury gospodarczej

III. Działalność biznesowa Banku

1. Ogólne informacje o rynku i otoczeniu rynkowym
2. Cele strategiczne i ich realizacja
3. Podstawowe segmenty działalności Banku
 - 3.1. Działalność depozytowa
 - 3.2. Działalność kredytowa
 - 3.2.1. Kredyty preferencyjne
 - 3.2.2. Kredyty w konsorcjach
 - 3.3. Pozostała działalność
 - 3.3.1. Ubezpieczenia
 - 3.3.2. Fundusze Inwestycyjne
 - 3.3.3. Leasing
 - 3.3.4. Factoring
 - 3.3.5. Usługi przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych
 - 3.4. Działalność marketingowa i public relations
 - 3.4.1. Wizerunek i marka
 - 3.4.2. Reklama i najważniejsze kampanie
 - 3.4.3. Sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych
 - 3.4.4. Otrzymane nagrody i wyróżnienia
4. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank
 - 4.1. Sprzedaż poszczególnych produktów i usług

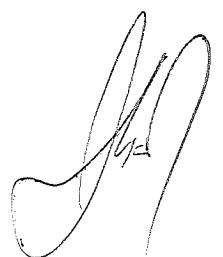
IV. Nakłady inwestycyjne

1. Nakłady na informatykę
2. Inne nakłady

V. Współpraca z bankami i innymi instytucjami

1. Współpraca w ramach zrzeszenia z BPS SA
2. Współpraca z innymi Bankami
3. Współpraca z Funduszami Poręczeniowymi

- VI. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji**
- VII. Zarządzanie ryzykiem w Banku**
1. Klasyfikacja instrumentów finansowych
 2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe
 3. Strategia zarządzania ryzykami w Banku
 4. Zarządzanie ryzykiem kredytowym (w tym koncentracji)
 5. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym
 6. Zarządzanie ryzykiem płynności
 7. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej
 8. Zarządzanie ryzykiem walutowym
 9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym
 10. Zarządzanie ryzykiem biznesowym
 11. Rachunkowość zabezpieczeń
- VIII. Stan majątkowy i sytuacja finansowa Banku**
1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)
 - 1.1. Bilans
 - 1.2. Rachunek zysków i strat
 2. Analiza wskaźnikowa (za 3 ostatnie lata)
 3. Sytuacja majątkowo – kapitałowa
 - 3.1 Fundusze własne i adekwatność kapitałowa
 4. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach
 5. Różnice pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym
- IX. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Banku z innymi podmiotami**
- X. Istotne działania wpływające na wyniki Banku**
- XI. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację Banku jakie wystąpiły po dniu bilansowym ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego**
- XII. Informacja na temat zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego**
- XIII. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość**
1. Cele strategiczne
 2. Założenia planu finansowego na rok przyszły
- XIV. Ład korporacyjny**
- XV. Zakończenie**

I. Organizacja i zarządzanie

1. Stan prawny i dane ogólne o Banku

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku działa przede wszystkim w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Statutowo określonym głównym przedmiotem działania Banku jest prowadzenie działalności bankowej (uniwersalna obsługa bankowa) na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Pełna nazwa Banku: Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku.

Adres: Siedziba Banku znajduje się w Barlinku przy ul. Strzeleckiej 2.

Bank powstał 26 czerwca 1947 roku, wtedy nastąpił pierwszy wpis do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Wałczu.

Obecnie Bank jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 0000080865**.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000507868**

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Władze Banku

ZARZĄD

Zarząd Banku prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz sprawuje nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

W 2015 roku w skład Zarządu Banku wchodził:

- Zbigniew Wielgosz	- Prezes Zarządu,
- Bożena Głogowska	- Wiceprezes Zarządu ds. Finansów i Ryzyk,
- Wiktor Lachowicz	- Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,

W ciągu 2015 roku odbyło się 66 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 425 uchwały.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku przez większość 2015 roku pracowała w następującym składzie:

- Olga Matkowska	- Przewodnicząca RN,
- Jan Soliński	- Z-ca Przewodniczącego RN,
- Stanisława Bednarska	- Sekretarz Rady,

- Grażyna Lendzion	-	Członek Rady,
- Jan Kaczmarczyk	-	Członek Rady,
- Ryszard Patyk	-	Członek Rady,
- Juliusz Prędkiewicz	-	Członek Rady,
- Zbigniew Łukin	-	Członek Rady,
- Marek Maciąg	-	Członek Rady,
- Kazimierz Kłoda	-	Członek Rady,
- Piotr Wardawa	-	Członek Rady,
- Zdzisław Daniszewski	-	Członek Rady.

Działalność Rady w 2015 roku prowadzona była w oparciu o roczny plan pracy, a także wynikała z bieżących potrzeb Banku.

W ciągu 2015 roku odbyło się 8 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 65 uchwał w sprawach należących do kompetencji Rady. Posiedzenia Rady Nadzorczej poprzedzone były posiedzeniami Prezydium Rady.

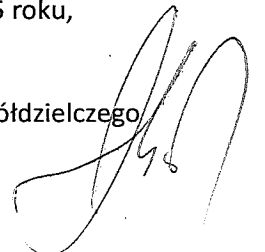
ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W 2015 roku odbyły się dwa posiedzenia Zebrania Przedstawicieli.

Pierwsze Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 26.02.2015r. Wzięło w nim udział 28 osób spośród 31 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich. W trakcie ZP podjęto uchwały w sprawach:

- 1) przyjęcia porządku obrad Zebrania Przedstawicieli,
- 2) przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku,
- 3) wprowadzenia zmian do Statutu Banku,
- 4) zatwierdzenia sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za rok 2014,
- 5) zatwierdzenia rocznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku za rok 2014,
- 6) zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku za rok 2014,
- 7) udzielenia absolutorium członkom Zarządu Banku,
- 8) oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań, jaką Bank może zaciągać,
- 9) wniosków złożonych przez członków Banku podczas ZGCz,
- 10) podziału nadwyżki bilansowej za rok 2014,
- 11) kierunków rozwoju działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej Banku w 2015 roku,
- 12) zbycia przez Bank nieruchomości,
- 13) przyjęcia nowego Regulaminu działania Rady Nadzorczej Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku,

- 14) oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej za rok 2014,
- 15) przyjęcia Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku,
- 16) przyjęcia Polityki wynagrodzeń dla członków organu nadzorującego w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku,
- 17) odwołania Regulaminu wyboru Rady Nadzorczej Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku.

Drugie Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 25.09.2015r. Wzięło w nim udział 23 osoby spośród 31 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie ZP podjęto uchwały w sprawach;

- 18) przyjęcia porządku obrad Zebrania Przedstawicieli,
- 19) przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku,
- 20) uczestniczenia Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku w Systemie Ochrony,
- 21) przystąpienia do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, jednostki zarządzającej Systemem Ochrony.

3. Organizacja

3.1. Struktura organizacyjna

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą Centrala i Oddziały.

Zgodnie ze Statutem, w ramach struktury Banku tworzone są: filie, punkty obsługi klienta, agencje, podporządkowane bezpośrednio Oddziałom.

W 2015 roku Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku działał poprzez **Centralę** w Barlinku oraz **Oddziały i ich placówki terenowe**.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

Istotne zmiany w strukturze organizacyjnej wdrożone w 2015 roku dotyczyły głównie:

w Centrali: ograniczono ilość członków Zarządu z 4 do 3, likwidując stanowisko Wiceprezesa ds. Wsparcia Sprzedaży czego konsekwencją było powierzenie nadzoru nad sprzedażą i wsparciem sprzedaży Prezesowi Zarządu,

w Oddziałach: powierzono zarządzanie oddziałem w Krzeszycach i Słońsku dwóm Dyrektorom.

Szczegółową strukturę organizacyjną w Banku określa regulamin organizacyjny.

3.2. Centrala

W Centrali Banku na koniec 2015 roku funkcjonowały następujące komórki organizacyjne: Sekcja Rachunkowości i Sprawozdawczości, Sekcja Gospodarki Własnej, Sekcja Skarbu, Zespół Ryzyk Bankowych i Controlingu, Zespół Teleinformatyki, Zespół Monitoringu i Windykacji, Zespół Analiz Kredytowych i Administrowania Umowami, Zespół Operacji i Rozliczeń, Sekcja Administracyjno – Gospodarcza, służba BHP, Biuro Kadr, Organizacji i Samorządu, Zespół Audytu Wewnętrznego, Sekcja Marketingu i Wsparcia Sprzedaży, Sekcja Rozwoju Produktów Bankowych oraz Stanowisko ds. Przeciwdziałania Nadużyciom.

3.3. Oddziały

Do 29 grudnia 2015 roku Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku prowadził działalność w 23 placówkach, zlokalizowanych na terenie woj. zachodniopomorskiego oraz woj. lubuskiego, w tym w: Centrali, 14 Oddziałach, 1 Filii, 7 Punktach Obsługi Klienta.

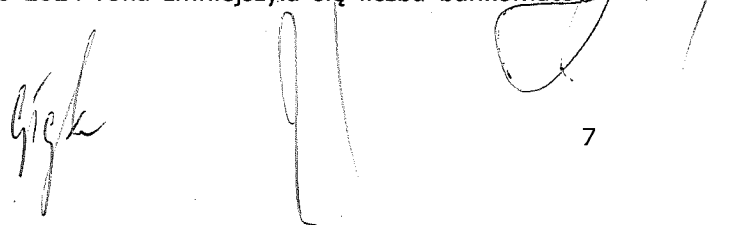
W województwie zachodniopomorskim Bank prowadził swoją działalność poprzez 8 oddziałów zlokalizowanych w Barlinku, Myśliborzu, Dębnie Lubuskim, Pełczycach, Bierzwniku, Stargardzie i dwóch oddziałach w Szczecinie. Dodatkowo na terenie oddziału w Barlinku działały 2 Punkty Obsługi Klienta, na terenie oddziału w Dębnie Lubuskim działała Filia w Chojnie oraz 2 Punkty Obsługi Klienta. W Myśliborzu obsługa klientów prowadzona była dodatkowo w Punkcie Obsługi Klienta.

W województwie lubuskim Bank prowadził swoją działalność poprzez 6 oddziałów zlokalizowanych w Gorzowie Wlkp., Bogdańcu, Witnicy, Krzeszycach, Kostrzynie n/O, Słońsku. Na terenie Kostrzyna n/O działał 1 Punkt Obsługi Klienta oraz na terenie Słońska również działał 1 Punkt Obsługi Klienta.

W listopadzie 2015 roku została podjęta decyzja dotycząca zmian w sieci sprzedaży Banku i na dzień 31.12.2015 doszło do:

- 1) połączenia dwóch oddziałów Banku w Szczecinie, w wyniku czego na terenie miasta Szczecin Bank prowadzi działalność poprzez 1 oddział,
- 2) likwidacji Filii w Chojnie,
- 3) likwidacji Punktu Obsługi Klienta nr 1 w Dębnie Lubuskim,
- 4) likwidacji Punktu Obsługi Klienta w Kostrzynie n/O,
- 5) likwidacji Punktu Obsługi Klienta w Myśliborzu.

Ponadto Bank na dzień 31.12.2015r. posiadał 22 bankomaty rozmieszczone na terenie funkcjonowania w/w placówek (w porównaniu do 2014 roku zmniejszyła się liczba bankomatów

o 1 bankomat w Chojnie, 1 bankomat w Dębnie Lubuskim i 1 bankomat w Szczecinie, w związku z likwidacją placówek).

Wszystkie oddziały Banku prowadzą jednakową działalność statutową, dedykowane są obsłudze Jednostek Samorządu Terytorialnego, podmiotów gospodarczych jak również klientów detalicznych, świadcząc usługi bankowe w pełnej ofercie produktowej Banku. Punkty Obsługi Klienta dedykowane są przede wszystkim obsłudze klientów z segmentu detalicznego. Oddziały zarządzane są przez Dyrektorów Oddziałów, którym podlegają pracownicy Oddziałów oraz Punktów Obsługi Klienta.

4. Zatrudnienie, wynagrodzenia, szkolenia

ZATRUDNIENIE

Ilość etatów w Banku jest zgodna z przyjętym planem zatrudnienia i na dzień bilansowy roku 2015 i poprzedniego przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2014 rok	2015 rok
Liczba etatów	236	230

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku 2015 i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	2014 rok	2015 rok
do 30 lat	50	36
od 31 do 45 lat	133	131
od 46 do 55 lat	40	38
ponad 55 lat	27	29

WYNAGRODZENIA

W 2015 roku na wynagrodzenia ogółem (wynagrodzenia zasadnicze, dodatki, premia, nagrody, odprawy, zasiłki chorobowa, i in.) przeznaczono kwotę 12 749,88 tys. zł.

Przeciętne wynagrodzenie krajowe przyjmowane dla celów emerytalno - rentowych na koniec grudnia 2015 roku wynosiło 3,90 tys. zł, natomiast średnia płaca w Banku wyniosła 4,54 tys. zł.

Średnie wynagrodzenie Zarządu wyniosło 26,96 tys. zł, kadry kierowniczej – bez Zarządu – 8,73 tys. zł.

SZKOLENIA

W 2015 roku odbyło się ogółem 56 szkoleń, w tym 33 szkolenia zewnętrzne oraz 23 szkolenia wewnętrzne. Łączna liczba uczestników (szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne) wyniosła 737

osobo/uczestników (większość pracowników uczestniczyła w więcej niż w jednym szkoleniu), w tym w szkoleniach zewnętrznych uczestniczyło łącznie 284 osobo/uczestników. Dodatkowo do przeprowadzania szkoleń wewnętrznych (a także sprawdzania poziomu posiadanej wiedzy) coraz częściej jest wykorzystywana elektroniczna Platforma Szkoleniowa MOODLE.

Szkolenia zewnętrzne dotyczyły m.in. tematów:

Cykl szkoleń dla doradców klienta biznesowego (zakończenie projektu szkoleniowego kierowanego do doradców Klienta Biznesowego rozpoczętego w roku 2014).
Koncepcja Divercity - szkolenia: Podniesienie kompetencji menadżerów - cykl pięciu spotkań.
Koncepcja Divercity - konferencja: Podniesienie kompetencji menadżerów.
Ryzyka w banku (konsultacje doradcze): płynność, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne, ryzyka związane z podmiotami zależnymi, ryzyko wypłacalności, ryzyko utraty reputacji, ryzyko braku zgodności. Narzędzia oceny koncentracji, testy warunków skrajnych.
Zmiany w zasadach udzielania kredytów z pomocą ARIMR wynikające z nowej perspektywy finansowej.
Wierzytelności i rezerwy w bs - rozliczenie podatkowe.
Prawo weksłowe oraz dochodzenie roszczeń z weksla.
Mieszkaniowe rachunki powiernicze oraz umowa deweloperska w praktyce banku.
Obowiązki płatnika, aktualne problemy praktyczne, interpretacje organów podatkowych, orzeczenia sądowe
Kredyty preferencyjne w nowej odsłonie
Biometria w banku spółdzielczym
kurs kasjera walutowo-złotowego
Zarządzanie strategiczne.
Metodyka BION w 2015 roku - praktyczne problemy z badaniem i oceną nadzorcą w bs.
Kontrola wewnętrzna w bankach (w tym funkcja compliance) - podejście UKNF
Podatki w banku spółdzielczym - najtrudniejsze zagadnienia (VAT, PIT, CIT)
Ubezpieczenia społeczne w 2015 roku
Problematyka umów o pracę i uprawnień związanych z rodzicielstwem
Symulator sprzedaży - szkolenie e-learningowe
Testy warunków skrajnych w banku
Nowe funkcjonalności aplikacji OGNIVO
Analiza i weryfikacja treści operatu szacunkowego
Planowanie i zarządzanie kapitałowe w banku. Wyznaczanie kapitału wewnętrznego dla kluczowych ryzyk.
Sprawozdanie i opłaty za korzystanie ze środowiska.
Kontrola w bankach spółdzielczych sojusznikiem w procesie zarządzania instytucją.
Proces zarządzania ryzykiem płynności w banku

Zmiany w prawie bankowym w kontekście wdrożenia dyrektywy CRDIV

Konferencje: "III Sympozjum Private Client", "VII Forum Technologii Bankowości Spółdzielczej", "Walne Zgromadzenie KZBS", "I Banking Profitability Forum", "Forum Liderów Banków Spółdzielczych", "Cyberbezpieczeństwo banków".

Ponadto Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2015 roku uzyskał **dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego** na szkolenia dla osób, które ukończyły 45 rok życia w kwocie 48.560,00 zł (całkowity koszt Projektu wyniósł 60.700,00 zł, w tym wkład własny 12.140,00 zł). Tematyka Projektu obejmowała:

Temat szkolenia	Ilość uczestników
Automotywacja i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.	30
Jak pokonać i oswoić stres?	30
Techniki skutecznej sprzedaży z uwzględnieniem specyfiki banku spółdzielczego.	14
Produkty i usługi bankowe, zasady budowania oferty, ocena efektywności.	14
Efektywne zarządzanie czasem, relacje w zespole.	14

Szkolenia wewnętrzne prowadzone przez pracowników Banku dotyczyły m.in. następujących tematów: cykl szkoleń - warsztaty produktowe, wprowadzanych nowych regulacji obowiązujących w Banku, oceny wniosków kredytowych, obsługi systemu Interbank w tym Interwindykacji, i Interprocesu, kredytów ratalnych, płatności internetowych, przeprowadzania i dokumentowania kontroli wewnętrznej, Rekomendacji U.

5. Ochrona majątku Banku

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku zawarł z **Towarzystwem Ubezpieczeniowym Concordia Polska SA** kompleksową umowę ubezpieczenia majątkowego.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w zakresie zabezpieczenia majątku przyjął koncepcję zabezpieczenia techniczno-organizacyjnego we wszystkich obiektach Banku. Ponadto Bank ma podpisaną umowę z wyspecjalizowaną firmą JOKER na całodobowy monitoring sygnałów alarmowych, która w przypadku wystąpienia alarmu natychmiast wysyła uzbrojoną grupę interwencyjną na miejsce zdarzenia. Dodatkowo Bank ma podpisaną umowę również z firmą JOKER na pełnienie asysty podczas otwierania i zamykania banku oraz podjazdów grup interwencyjnych w ciągu godzin pracy banku.

Bank posiada Plany Ochrony Banku, które zostały uzgodnione z Komendantem Woj. Policji w Szczecinie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

We wszystkich placówkach Banku działa całodobowo system telewizji dozorowej z nagrywaniem. Nagrania są archiwizowane przez okres wskazany w przepisach wewnętrznych.

Bank spełnia wszystkie wymogi w zakresie bezpieczeństwa działając w oparciu o przepisy zawarte w:

- Ustawie o Ochronie Osób i Mienia z 22.08.1997r. Dz.U. z 2005 roku Nr 145 poz. 1221 z późn. zm.,
- Rozporządzeniu Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne Dz. U. Nr 166 Poz. 1128 z dnia 7.09.2010r.

Dodatkowym zabezpieczeniem majątku Banku jest jego ubezpieczenie przed wszelkimi możliwymi ryzykami, zarówno w obiektach jak i w transporcie.

6. Przepisy prawa

- 1) 24.06.2014r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała Rekomendację U dotyczącą dobrych praktyk w zakresie bancassurance. Dotychczasowe doświadczenie nadzoru wykazywały na nieprawidłowości w stosowaniu przez banki przepisów prawa w tym zakresie, spowodowane niedostosowaniem ogólnych przepisów do specyfiki bankowej. Równoległe z pracami nad Rekomendacją U były prowadzone prace nad opracowaniem wytycznych dla zakładów ubezpieczeń dotyczących dystrybucji ubezpieczeń. Za najistotniejsze kwestie, na które wskazuje Rekomendacja U, uznać należy rolę banku w procesie oferowania produktów ubezpieczeniowych towarzyszących produktom bankowym, obowiązki banku w stosunku do klienta w procesie oferowania produktów ubezpieczeniowych oraz ujmowanie w księgach rachunkowych banku wynagrodzenia z tytułu sprzedaży ubezpieczeń. Nowa Rekomendacja U zaczęła obowiązywać od 1 kwietnia 2015 roku. 31.03.2015r. Zarząd Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku wprowadził „Politykę w zakresie bancassurance w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”.
- 2) 22.07.2014r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Celem zasad jest podniesienie poziomu ładu korporacyjnego w instytucjach finansowych oraz zwiększenie ich przejrzystości działania, co przyczynia się do pogłębiania zaufania do rynku finansowego w Polsce. Dokument wskazuje wspólne zasady dla instytucji ze wszystkich sektorów rynku finansowego nadzorowanych przez KNF, z zachowaniem zasady proporcjonalności ich stosowania ze względu na skalę, charakter podmiotu oraz specyfikę działalności. KNF oczekiwało, że zasady zostaną wprowadzone do dnia 1 stycznia 2015 roku.

Ich stosowanie począwszy od 2015 roku jest uwzględniane przy ocenie nadzorczej BION. Zasady są poddawane regularnemu przeglądowi z udziałem rynku. 18.12.2014r. Rada Nadzorcza Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku zatwierdziła „Politykę wdrożenia i stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”.

- 3) 10.03.2015r. Komisja Nadzoru Finansowego przyjęła „**Rekomendację P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków**”, która zastąpiła „Rekomendację P dotyczącą systemu monitorowania płynności finansowej banków” z 2002 roku Postanowienia Rekomendacji P uwzględniają aktualne doświadczenia międzynarodowe dotyczące zarządzania ryzykiem płynności przez banki, w szczególności wytyczne Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego oraz europejskich instytucji nadzorczych – Komitetu Europejskich Nadzorców Bankowych (CEBS, obecnie: Europejski Urząd Nadzoru Bankowego –EBA) oraz Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ESRB). Projekt rekomendacji był konsultowany m.in. z bankami, Narodowym Bankiem Polskim, firmami konsultingowymi i organizacjami branżowymi. KNF oczekiwała, że rekomendacja zostanie wprowadzona przez banki do dnia 31 grudnia 2015 roku. Uchwałą Zarządu nr 411/2015 z dnia 29.12.2015r. w GBS Banku przyjęto nowe „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”, uwzględniające wymagania nowej Rekomendacji P, które w dniu 05.02.2016r. zostaną przedłożone Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia.
- 4) 20.07.2015r. prezydent podpisał Ustawę z dnia 25.06.2015r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw. Nowela ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw wprowadza system ochrony SO, w ramach którego banki spółdzielcze uczestniczące w SO wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność tworząc w tym celu Depozyt Obowiązkowy oraz Fundusz Zabezpieczający. Nowe przepisy dostosowują polskie prawo do rozporządzenia i dyrektywy Parlamentu Europejskiego z 2013 roku (CRR, i CRD IV), nakładającego na banki nowe normy ostrożnościowe. Przystąpienie do SO jest dobrowolne, a uczestniczenie w nim nie pozbawia samodzielności, a jedynie zobowiązuje do przestrzegania przyjętych zasad bezpiecznego funkcjonowania. Decyzją z dnia 22.12.2015r. KNF uznała System Ochrony Zrzeszenia BPS. GBS Bank w dniu 31.12.2015r. podpisując Umowę przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Poza nowymi formami zrzeszania się nowelizacja ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych wprowadza do polskiego prawa unijną zasadę, że Zarząd banku spółdzielczego, po zmianie statutu, będzie mógł czasowo wstrzymać wypłatę wypowiedzianych udziałów członkowskich w sytuacji nie spełniania wymaganych wskaźników kapitałowych.

5) 22.07.2015r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała nową Rekomendację W dotyczącą zarządzania ryzykiem modeli w bankach. Głównym celem nowej Rekomendacji W jest:

- a) jasne określenie oczekiwań nadzorczych w zakresie procesu zarządzania ryzykiem modeli, wskazujących bankom na konieczność wprowadzenia systemowego podejścia do zarządzania ryzykiem modeli ustanawiającego standardy obowiązujące w całej instytucji (z uwzględnieniem modeli zewnętrznych, w tym grupowych), których przestrzeganie ma zapewnić dostosowanie ryzyka wykorzystywanych przez dany bank modeli do tolerancji banku na ten rodzaj ryzyka,
- b) wskazania bankom dobrych praktyk w zakresie efektywnego procesu zarządzania ryzykiem modeli na wszystkich jego etapach i w konsekwencji poprawy jakości zarządzania ryzykiem modeli oraz wypracowania wysokich standardów rynkowych,
- c) dostosowania podejmowanych przez banki działań w zakresie zarządzania ryzykiem modeli do poziomu ryzyka modeli (zasada proporcjonalności),
- d) zmniejszenia stopnia narażenia sektora bankowego na ryzyko modeli i przygotowania banków do sprawnego podejmowania właściwych działań zaradczych i naprawczych w sytuacji materializacji ryzyka modeli w przyszłości.

KNF jest jednym z pierwszych w Europie nadzorów, które wydają rekomendacje w tym zakresie. Komisja oczekuje, że rekomendacja zostanie wprowadzona nie później niż do 30 czerwca 2016 roku.

6) 12.08.2015r. Sejm uchwalił ustawę z dnia 05.08.2015r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. Ustawa zakłada zwiększenie kompetencji Komitetu Stabilności Finansowej i wprowadzenie nowych norm ostrożnościowych dla instytucji finansowych. Zgodnie z przepisami w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla stabilności finansowej, KSF jest odpowiedzialny za realizację zadań dotyczących zarządzania kryzysowego.

7) 25.09.2015r. Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, która jest następstwem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 roku, w przedmiocie niekonstytucyjności przepisów dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego. Ustawa eliminuje z porządku prawnego bankowy tytuł egzekucyjny. Nowelizacja ustawy Prawo bankowe wchodząca w życie z dniem 1 listopada 2015 roku ustaliła w przypadku banków spółdzielczych nowy podział kompetencji pomiędzy poszczególnych członków Zarządu banku. W pierwszej kolejności zostały rozdzielone funkcje związane z zarządzaniem ryzykiem istotnym od funkcji związanych z nadzorem nad tym ryzykiem. Osobą odpowiedzialną w banku spółdzielczym za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym jest Prezes Zarządu. Zakres kompetencji poszczególnych członków Zarządu wymaga

zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą. Nowa struktura organizacyjna GBS Banku, w której powierzono kierowanie ryzykami istotnymi Prezesowi Zarządu została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku 20.11.2015r.

- 8) 25.09.2015r. Sejm przyjął nowelizację ustawy o usługach płatniczych, wprowadzającą 3-letni okres przejściowy, w którym systemy trójstronne nie będą objęte maksymalnymi stawkami opłaty interchange, przewidzianymi w przepisach unijnych. Nowelizacja ma zapewnić odpowiedni poziom konkurencyjności pomiędzy systemami kart płatniczych, które działają w Polsce. Ustawa umożliwi czasowe, do 9 grudnia 2018 roku, zwolnienie trójstronnych systemów kart płatniczych z obowiązku stosowania unijnych przepisów dotyczących tzw. opłat interchange, czyli opłat pobieranych przy każdej transakcji kartą.
- 9) Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.11.2015r. wydana została „Rekomendacja dotycząca bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w internecie przez banki, krajowe instytucje płatnicze, krajowe instytucje pieniądza elektronicznego i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe”. Jej wydanie miało na celu ujednolicenie minimalnych wymogów bezpieczeństwa płatności internetowych świadczonych między innymi przez banki, w związku z upowszechnieniem się tego typu usług. Rekomendacja podzielona jest na 3 obszary, tj. Zasady organizacji procesu zarządzania i oceny ryzyka, Szczególne środki kontroli i bezpieczeństwa w zakresie płatności internetowych, Świadomość i edukowanie klientów oraz komunikacja z nimi. Rekomendacja obowiązuje od 5.12.2015r. Obowiązki w zakresie polityki edukacyjnej wynikające z niniejszej Rekomendacji mają być stosowane nie później niż od 1.07.2016r.

II. Otoczenie makroekonomiczne

1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Polska gospodarka charakteryzuje się silnymi fundamentami i dużą stabilnością makroekonomiczną, wzrost gospodarczy jest stabilny i zbliżony do potencjalnego tempa wzrostu. Według danych GUS, wskaźnik inflacji konsumentów w grudniu 2015 roku ukształtował się na poziomie minus 0,5 % r/r. Utrzymaniu wskaźnika inflacji na niskim poziomie sprzyjały niskie ceny związane z transportem (spadek o 6,8 % r/r, w tym cen paliw o 10,8 % r/r). Niskie ceny w tej kategorii wynikają przede wszystkim z tendencji spadkowych na światowych rynkach surowców, gdzie ceny kształtują się nadal na wyraźnie niższym poziomie niż przed rokiem. Kluczowy wpływ cen surowców na wskaźniki inflacji widoczny jest nie tylko w Polsce, lecz także w danych o zmianach cen konsumpcyjnych prezentowanych w innych krajach europejskich, w tym w strefie euro. Z tego względu, o tym kiedy inflacja powróci do poziomów akceptowanych przez władze monetarne

(w Polsce celem RPP jest inflacja na poziomie 2,5 % w ujęciu rocznym) zdecyduje prawdopodobnie rozwój sytuacji na rynkach surowcowych.

Według szacunkowych danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2015 roku ukształtowała się na poziomie 9,8 % (tj. o 1,6 pp. mniej niż na koniec 2014 roku). Jest to najniższe bezrobocie rejestrowane na koniec roku od siedmiu lat. Na podstawie meldunków nadesłanych przez urzędy pracy oszacowano, iż liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia wyniosła 1 564,2 tys. osób.

Według danych GUS, przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób wyniosło w grudniu 2015 roku 4 515,28 zł (wzrost o 3,1 % r/r), zaś zatrudnienie w tym sektorze wyniosło w grudniu 5 625,8 tys. osób (wzrost o 1,4 % r/r). Dane z sektora przedsiębiorstw należy ocenić pozytywnie. Zwraca uwagę przede wszystkim wzrost zatrudnienia w ujęciu miesięcznym, co dla grudnia jest zjawiskiem nietypowym (po raz ostatni zatrudnienie w grudniu wzrosło w 2007 roku). Systematyczny wzrost zatrudnienia koresponduje z obserwowanym równolegle spadkiem stopy bezrobocia. Poprawa sytuacji na rynku pracy powinna sprzyjać zwiększeniu konsumpcji w kolejnych miesiącach. Tym samym wzrost spożycia indywidualnego prawdopodobnie będzie stanowił jeden z głównych filarów wzrostu gospodarczego w 2016 roku.

W 2015 roku burzliwe dyskusje wzbudzały kwestie problemów posiadaczy kredytów w gwałtownie drożejącym franku czy coraz bardziej pogłębiające się problemy polskiego górnictwa. Był to też rok wyborczy, dlatego obfitował mniej lub bardziej poważne pomysły polityków na polską gospodarkę. Ostatecznie doszło do zmiany rządzącej partii, rozkręcającej się karuzeli we władzach spółek Skarbu Państwa i zapowiedzi realizacji programu gospodarczego, który będzie miał istotny wpływ na obraz polskiej gospodarki w 2016 roku.

Najważniejsze wydarzenia w polskiej gospodarce w 2015 roku:

- 1) „Szok frankowy” – w połowie stycznia Narodowy Bank Szwajcarii zaskoczył rynki finansowe rezygnując z ochrony swojej waluty przed dalszym umocnieniem i utrzymywania kursu EUR/CHF powyżej granicy 1,2. W efekcie frank gwałtownie wzmocnił się o 20% osiągając rekordowe poziomy zarówno względem wspólnej waluty, jaki i wobec złotego. W Polsce przełożyło się to przede wszystkim na problemy posiadaczy kredytów zaciągniętych we franku. Przez cały rok szwajcarska waluta utrzymywała się w okolicy 4 zł, cały rok trwała też ożywiona dyskusja dotycząca ewentualnego wsparcia dla „frankowiczów” i tego, kto powinien ponieść koszty takiej pomocy.
- 2) Problemy górnictwa – w styczniu rząd podpisał porozumienie w sprawie planu naprawczego dla Kompanii Węglowej, ale nie oznaczało to zażegnania problemów w polskim górnictwie. Wręcz przeciwnie. 2015 rok stał pod znakiem górniczych protestów, karuzeli pomysłów

na ratowanie górnictwa, prezesów spółek górniczych tracących stanowiska i nurkujących wycen akcji spółek górniczych i energetycznych.

- 3) Stopy procentowe NBP najniższe w historii – Rada Polityki Pieniężnej zaskoczyła analityków i obniżyła stopy procentowe o 50 pb do najniższego poziomu w historii. Stopa referencyjna została sprowadzona do poziomu 1,5%. Poprzednia obniżka miała miejsce w październiku 2014 roku. Rekordowo niskie stopy procentowe zostały utrzymane do końca roku.
- 4) Wybory parlamentarne i zmiany w spółkach SP – po wygranej Andrzeja Dudy w wyborach prezydenckich zwycięstwo Prawa i Sprawiedliwości było spodziewane, choć pewnym zaskoczeniem była jego skala. Po raz pierwszy od 1989 rok zwycięska partia mogła samodzielnie sformować rząd, a co za tym idzie, zyskała możliwość pełnej realizacji swojego programu. W wymiarze gospodarczym to m.in. zamiar wprowadzenia podatku bankowego i od sklepów wielkopowierzchniowych, obniżenie wieku emerytalnego, czy program „rodzina 500 plus”.
- 5) Upadek SK Banku – to pierwszy przypadek bankructwa w polskim sektorze usług bankowych od 2001 roku. Problemy Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa zaczęły się już wcześniej - zainteresowanie KNF wzbudził bardzo szybki rozwój Banku. W 2014 roku przeprowadzono kompleksową kontrolę, której wyniki pokazały, że Bank m.in. dopuścił do nadmiernej koncentracji kredytów i nie ujawniał pośrednich powiązań pomiędzy finansowanymi przez bank kredytobiorcami. Bank nie stosował się do zaleceń pokontrolnych, a 11 sierpnia KNF wprowadziła do SK Banku zarząd komisaryczny, który stwierdził, że Bank jest niewypłacalny. W listopadzie rozpoczął się proces upadłościowy. Nie pojawił się żaden Bank, który byłby zainteresowany udziałem w procesie sanacji i 21 listopada oficjalnie ogłoszono bankructwo SK Banku.
- 6) Fatalny rok na GPW - w połowie grudnia indeks WIG20 osiągnął wartość 1745,97 pkt, czyli znalazł się na najniższym poziomie od kryzysu finansowego 2008/2009. Od wiosennego szczytu giełdowe indeksy straciły około jedną trzecią wartości. Spadki napędzane były m.in. przez sektor finansowy obawiający się o wpływ podatku bankowego czy skutków pomocy dla „frankowiczów” oraz sektor wydobywczy (spółki węglowe i KGHM).

Źródło: <http://www.forbes.pl/>

2. Wybrane wskaźniki koniunktury gospodarczej

Nazwa wskaźnika	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto)	1,70%	3,30%	3,50%*
Wskaźnik inflacji	0,90%	-1,00%	-0,50%
Wskaźnik bezrobocia	13,40%	11,50%	9,6%**
Stopa redyskonta weksli	2,75%	2,25%	1,75%
Stopa kredytu lombardowego	4,00%	3,00%	2,50%
Stopa depozytowa	1,00%	1,00%	0,50%
Stopa referencyjna	2,50%	2,00%	1,50%

* dane za trzeci kwartał 2015 roku

** dane na koniec listopada danego roku.

III. Działalność biznesowa Banku

1. Ogólne informacje o rynku i otoczeniu rynkowym

W roku 2015 GBS Bank podobnie jak w latach poprzednich obsługiwał trzy segmenty rynku, tj. Detal, Biznes i Agro. Realizując cel zwiększenia udziału w rynku Bank dążył do wzrostu sprzedaży we wszystkich segmentach. Kontynuowano również obsługę jednostek samorządu terytorialnego na rynkach dotychczasowych, biorąc udział w przetargach na obsługę kredytów i rachunków.

GBS Bank konkurował głównie z bankami komercyjnymi. Do głównych konkurentów należy zaliczyć: PKO BP, Pekao S.A. oraz BZ WBK i BGŻ BNP Paribas, a ponadto w obsłudze JST inne banki spółdzielcze. Coraz większą konkurencję stanowił również Bank Pocztowy, który poprzez mikrooddziały zlokalizowane w placówkach pocztowych rozwijał swoją sieć na naszym terenie działania.

W wyniku trudnej sytuacji na lokalnym rynku i nasilonych działań banków komercyjnych, liczba wszystkich Klientów uległa zmniejszeniu.

Wg stanu na 31.12.2015r. ilość klientów ogółem wyniosła 29 201, co daje zmniejszenie o 330 klientów w stosunku do roku 2014.

Ilość klientów w poszczególnych segmentach na dzień 31.12.2015r. wynosiła:

- 24 317 - Klienci segmentu Detal
- 3 169- Klienci segmentu Biznes
- 1 715 - Klienci segmentu Agro

Udział poszczególnych segmentów wśród ilości wszystkich klientów Banku kształtował się wg stanu na 31.12.2015r. następująco:

- 83,27% - klienci segmentu Detal
- 10,85% - klienci segmentu Biznes
- 5,87% - klienci segmentu Agro.

2. Cele strategiczne i ich realizacja

Rok 2015 był ostatnim rokiem realizacji Strategii Rozwoju Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku na lata 2012-2015, Strategii tworzonej w 2011 roku w warunkach korzystniejszych niż w kolejnych latach, szczególnie w 2015r.. Dynamiczna zmiana warunków w jakich funkcjonował Bank wymagała dostosowywania i korekty strategii co następowało w poszczególnych latach.

W 2015r. uchwałą Rady Nadzorczej nr 17 z dnia 17 kwietnia 2015r. podjęto decyzję o zmianie wskaźników strategicznych w perspektywie Klienta dotyczących liczby klientów (zmiana formuły zaliczania klientów do segmentów oraz porządkowanie w zakresie aktywności rachunków bankowych) oraz uproduktowania klientów (zmiana formuły).

W dniu 26.02.2015r. Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 11/2015 przyjęło do realizacji kierunki działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej w roku 2015, wynikające z wizji, misji, zasadniczych wartości oraz z celów strategicznych Banku. W zakresie działalności gospodarczej były to:

- 1) W zakresie działalności gospodarczej przyjmuje się w szczególności:
 - a) rozwój działalności kredytowej bazującej na wiarygodnych kredytobiorcach w granicach możliwości kapitałowych,
 - b) szczególną dbałość o jakość kredytów,
 - c) poprawę relacji pomiędzy dynamiką przychodów, a dynamiką kosztów działania,
 - d) automatyzację procesów sprzedażowych i wsparcia sprzedaży,
 - e) rozwój sprzedaży poprzez wykorzystanie rekomendacji i poleceń klientów,
 - f) umacnianie współpracy z partnerami szczególnie z Concordią w sprzedaży ubezpieczeń,
 - g) doskonalenie zarządzania ryzykami bankowymi w celu utrwalania bezpieczeństwa banku,
 - h) rozwijanie i umacnianie współpracy z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie (BPS S.A.) na zasadach partnerstwa i w interesie członków oraz klientów banku.
- 2) W zakresie działalności społecznej i kulturalnej:
 - a) uczestnictwo w życiu publicznym regionu poprzez współpracę z samorządami lokalnymi, samorządami gospodarczymi i organizacjami branżowymi,
 - b) wspieranie finansowe działalności społecznej i kulturalnej środowiska członków banku.

Realizacja przyjętych kierunków działania przebiegała pomyślnie aczkolwiek osiągnięte wyniki ekonomiczne nie zawsze były zgodne z założeniami. Osiągnięte w tych warunkach wyniki prezentowane są w dalszej części sprawozdania w poszczególnych agendach sprawozdania.

Istotne oddziaływanie na wyniki Banku w 2015r. miały:

- 1) rygorystyczna polityka dywidendowa KNF nie uwzględniająca specyfiki banków spółdzielczych,
- 2) podwyższone wskaźniki kapitałowe oraz wymogi kapitałowe od transakcji kredytowych,
- 3) nie zaliczanie do kapitałów Banku części funduszy udziałowych (amortyzowanie zgodnie z pakietem CRDIV/CRR),
- 4) odpływ prawie 1,9 mln funduszu udziałowego na skutek wypowiedzeń po nie wypłaceniu dywidendy za 2013r.,
- 5) obniżki stóp procentowych w 2014r. oraz w marcu 2015r. aż o 0,5%,
- 6) wysokie koszty BFG związane z dodatkową, zapłaconą w listopadzie składką w wysokości 1,417 mln zł (oprócz składki corocznej 0,9 mln zł) na wypłatę depozytów upadłego SK Banku z Wołomina,
- 7) utrzymujące się trudności gospodarstw domowych i niektórych podmiotów niefinansowych w obsłudze zaciągniętych kredytów.

Pierwsze 4 czynniki miały istotny pośredni wpływ na wyhamowanie dynamiki kredytów, które w warunkach niskich stóp procentowych i marż mogłaby częściowo kompensować niższe przychody.

Biorąc pod uwagę :

- 1) uszczuplane, odpływem funduszu udziałowego, możliwości kapitałowe banku,
- 2) podniesienie z dniem 1.01.2016r. współczynników kapitałowych dla Tier 1 na poziom 10,25% i łącznie 13,25%,
- 3) niską dynamikę rozwoju w kolejnych latach jako konsekwencję oddziaływania czynników określonych w punkcie 1 i 2,
- 4) prognozowane dalsze utrzymywanie się niskich stóp procentowych,
- 5) wzrost obciążeń kosztowych związanych z Systemem Ochrony, z wpłatami na BFG, składkami na nowotworzony Fundusz Wsparcia Kredytobiorców,
- 6) oczekiwania KNF utrzymywania przez GBS Bank wskaźnika C/I na poziomie nie większym niż 75% oraz poziomu wyniku netto przekraczającego roczną amortyzację pożyczek podporządkowanych,

Zarząd przy akceptacji Rady Nadzorczej podjął w 2015r. szereg działań oszczędnościowych, były to m.in. zmniejszenie składu Zarządu do 3 członków, restrukturyzacja sieci sprzedażowej, optymalizacja organizacji i zatrudnienia w Centrali i oddziałach, likwidacja dodatków płacowych nieobligatoryjnych. Efekty tych działań pojawią się w 2016 r. a szacowane są na poziomie 2,5 mln zł rocznie co istotnie powinno poprawić sytuację w 2016 roku.

3. Podstawowe segmenty działalności Banku

3.1. Działalność depozytowa

Według stanu na 31.12.2015r. wartość depozytów wobec sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych wyniosła 706 158,74 tys. zł i w porównaniu do końca grudnia 2014 roku zwiększyła się o 22 373,27 tys. zł. Głównym źródłem finansowania działalności operacyjnej Banku są środki pozyskane od podmiotów sektora niefinansowego. Na koniec 2015 roku wyniosły one 641 171,89 tys. zł i stanowiły 90,80 % wszystkich depozytów ogółem Banku (bez odsetek i pozostałych zobowiązań). Wartość depozytów sektora budżetowego wzrosła się w ciągu 2015 roku o 5 936,97 tys. zł.

Wyszczególnienie	31.12.2014r. (w tys.)	31.12.2015r. (w tys.)	Zmiana 2015/2014 (w tys.)	Dynamika 2015/2014 w %
Depozyty sektora finansowego	10 911,21	8 452,46	-2 458,75	77,47
Depozyty sektora niefinansowego	622 276,84	641 171,89	18 895,05	103,04
Depozyty sektora budżetowego	50 597,42	56 534,39	5 936,97	111,73
SUMA DEPOZYTÓW	683 785,47	706 158,74	22 373,27	103,27

3.2. Działalność kredytowa

Na koniec 2015 roku portfel kredytowy osiągnął wielkość 609 233,77 tys. zł i w porównaniu do końca poprzedniego roku wzrósł o 3 420,92 tys. zł, dając dynamikę na poziomie 100,56%. Dominującą pozycję w strukturze należności według sektorów stanowiły kredyty sektora niefinansowego, które na koniec grudnia 2015 roku stanowiły 98,45% obligata kredytowego. Należności sektora finansowego stanowiły 0,10% portfela, natomiast instytucji rządowych i samorządowych 1,45% całego portfela. Poziom należności w podziale na sektory działalności kredytowej Banku przedstawia poniższa tabela.

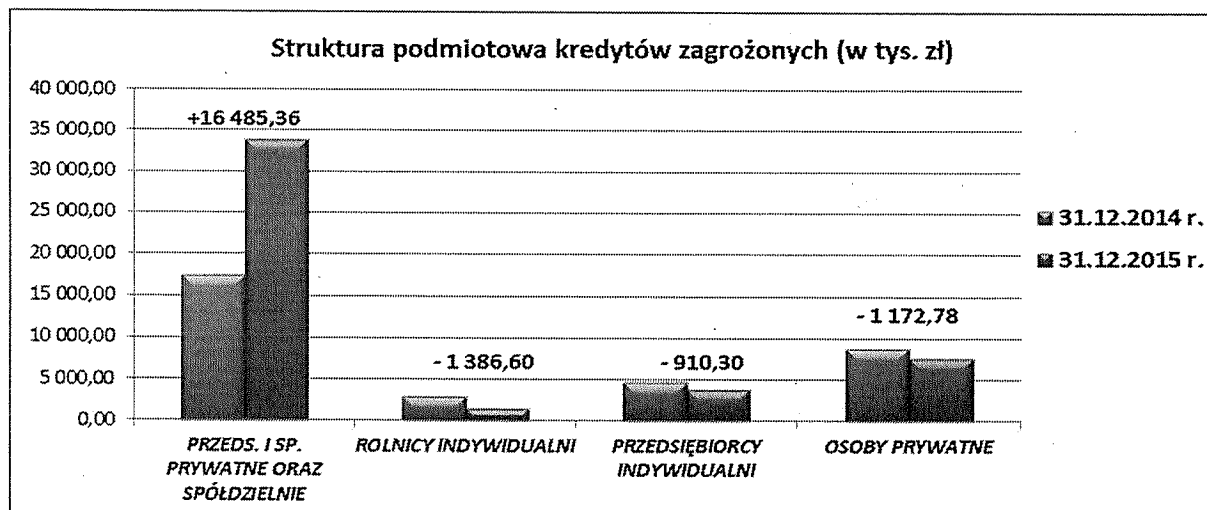
Wyszczególnienie	31.12.2014r. (w tys.)	31.12.2015r. (w tys.)	Zmiana 2015/2014 (w tys.)	Dynamika 2015/2014 w %
Kredyty sektora finansowego	864,33	631,97	-232,36	73,12
Kredyty sektora niefinansowego	594 774,21	599 761,86	4 987,65	100,84
Kredyty sektora budżetowego	10 174,31	8 839,94	-1 334,37	86,88
SUMA KREDYTÓW	605 812,85	609 233,77	3 420,92	100,56

W układzie podmiotowym najwyższa koncentracja należności dotyczyła przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i stanowiła 38,56% obligata kredytowego. Kolejnymi, co do udziału

w portfelu kredytowym grupami kredytobiorców były osoby prywatne oraz rolnicy indywidualni. Udział należności tych grup klientów w kredytach ogółem wyniósł odpowiednio: 25,43% i 21,60%.

Według danych na 31.12.2015r. wskaźnik jakości portfela kredytowego ukształtował się na poziomie 7,68% i w porównaniu do poprzedniego roku uległ pogorszeniu o 2,11 pp. Wartość kredytów zakwalifikowanych na 31.12.2015r. do kategorii ryzyka kredytowego „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” wyniosła 46 784,15 tys. zł i w porównaniu do poprzedniego roku była wyższa o 13 015,68 tys. zł (dynamika 138,54%).

Poziom należności zagrożonych w podziale na podmioty przedstawia poniższy wykres.

W porównaniu do poprzedniego roku struktura kredytów zagrożonych w podziale na podmioty uległa zmianie. Największy udział w kredytach zagrożonych miały kredyty przedsiębiorstw, spółek prywatnych oraz spółdzielni tj. 72,36% z łączną kwotą kredytów zagrożonych w wysokości 33 852,55 tys. zł. Poziom kredytów zagrożonych przedsiębiorstw, spółek prywatnych oraz spółdzielni wzrósł w ciągu roku o 16 485,36 tys. zł. Poziom kredytów zagrożonych pozostałych podmiotów uległ zmniejszeniu, a największy spadek nastąpił w kredytach zagrożonych rolników indywidualnych o 47,50% tj. o 1 386,60 tys. zł.

W działalność kredytowej Banku poza sytuacją portfela kredytowego ogółem analizowany jest: portfel detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH).

Poniższa tabela prezentuje poziom należności poszczególnych portfeli według stanu bilansowego na dzień 31.12.2015r. (w tys. zł).

Wyszczególnienie	DEK	EKZH
KREDYTY	33 648,19	445 082,91
KREDYTY ZAGROŻONE	2 361,87	31 191,40
WSKAŹNIK JAKOŚCI	7,02%	7,01%
UDZIAŁ W SUMIE KREDYTÓW	5,52%	73,06%

3.2.1. Kredyty preferencyjne

Od 2015 roku zmieniły się zasady udzielania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wsparcia z budżetu krajowego. Zakres tzw. pomocy krajowej jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. spłacanie za rolników części należnych bankom odsetek od przyznanych kredytów inwestycyjnych i klęskowych. Od 2015 roku w zasadach udzielania tego wsparcia zaszły zmiany, które wynikają z konieczności dostosowania krajowych przepisów do rozwiązań obowiązujących w całej Unii Europejskiej, w zakresie udzielania pomocy publicznej w rolnictwie. Nowe zasady zostały zapisane w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2015r. poz. 187 ze zm.).

ARiMR wspomaga finansowo:

- 1) inwestycje w rolnictwie i związanych z nim usługach oraz w przetwórstwie rolno-spożywczym,
- 2) przedsięwzięcia tworzące dla mieszkańców wsi stałe miejsca pracy poza rolnictwem,
- 3) poprawę struktury agrarnej,
- 4) inwestycje związane z budową giełd i rynków hurtowych,
- 5) oświatę i doradztwo rolnicze oraz upowszechnianie i wdrażanie rachunkowości w gospodarstwach.

Podstawą pozyskiwania przez Bank dopłat do kredytów preferencyjnych są: Umowa nr 46/WA/KI/07 z dnia 01.10.2009r. oraz Umowa nr 1/RD/WA/IK/02 z dnia 18.09.2009r. podpisane z bankiem zreszającym tj. Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Zarządzeniem nr 12/2015 Prezesa ARiMR z dnia 12 marca 2015 roku wprowadzone zostały Zasady udzielania kredytów preferencyjnych. W 2015 roku ww. zasady zostały zmienione Zarządzeniem nr 41/2015 Prezesa ARiMR z dnia 6 lipca 2015 roku.

Wg stanu na dzień 31.12.2015r. struktura kredytów preferencyjnych przedstawiała się następująco (w tys. zł.):

Lp.	Podmiot	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
1	Preferencyjne obrotowe	13 500,91	4 709,61	- 8 791,30	34,88
2	Preferencyjne inwestycyjne	86 919,82	86 737,74	- 182,08	99,79
Razem		100 420,73	91 447,35		

co stanowi 15,01% w obliżu kredytowym ogółem.

2.2.2 Kredyty w konsorcjach

Bank organizując konsorcja, ogranicza ryzyko kredytowe, jednocześnie utrzymując dotychczasowych klientów. Ryzyko kredytowe dla udzielanych w ramach konsorcjum kredytów, ponoszone jest proporcjonalnie do wysokości zaangażowanych środków.

W 2015 roku Bank udzielił jednego kredytu w ramach konsorcjum bankowego, w którym GBS jest bankiem inicjującym oraz jednego, w którym jest bankiem uczestniczącym.

Na dzień 31.12.2015r. obliżu kredytów w konsorcjum, gdzie GBS jest bankiem inicjującym wynosiło 49 750,74 tys. zł. Zaangażowanie Banku w kredyty z tytułu uczestnictwa w konsorcjach zawartych do 2015 roku wynosiło 13 476,03 tys. zł. Kredyty udzielone przez Bank w konsorcjum wg stanu na 31.12.2015r. stanowiły 5,72 % obliża kredytowego Banku.

2.3 Pozostała działalność

3.3.1 Ubezpieczenia

W 2015 roku Bank prowadził działalność ubezpieczeniową na podstawie podpisanych w latach 2011-2012 Umów Agencyjnych z Concordia Polska TUW i Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital S.A.

01.04.2015r. Bank wprowadził opublikowaną przez Komisję Nadzoru Finansowego w czerwcu 2014 roku Rekomendację U, która wydana została w celu poprawy standardów pomiędzy bankami i zakładami ubezpieczeń w zakresie oferowania Klientom produktów ubezpieczeniowych przez banki. Rekomendacja U stanowi zbiór zasad dotyczących dobrych praktyk w zakresie bancassurance oraz wskazuje jednocześnie jako najbardziej właściwą formę współpracy Banku z towarzystwem ubezpieczeniowym - model agencyjny.

Concordia Ubezpieczenia posiada w swojej ofercie szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych z grup ubezpieczeń:

1) majątkowych:

- a) komunikacyjnych,
- b) odpowiedzialności cywilnej,
- c) ochrony prawnej,
- d) następstw nieszczęśliwych wypadków,

2) życiowych:

- a) indywidualne ubezpieczenia na życie, oferowane dla firm, gmin, rolników i osób fizycznych, które stanowią uzupełnienie oferty produktów bankowych zapewniając kompleksową obsługę naszych klientów,

3) produkty dedykowane.

Rok 2015 był kolejnym, w którym pracownicy Banku pogłębiali zdobyte doświadczenia w sprzedaży ubezpieczeń poprzez szkolenia i warsztaty organizowane przy współpracy z Concordia Ubezpieczenia.

Do swojej oferty Bank wprowadził nowe produkty: Życie Komfort, Życie Plus Klienta Banku, Concordia Firma oraz zmodyfikowane, udoskonalone i uproszczone w obsłudze produkty ubezpieczeniowe: Concordia AGRO, Concordia Plus, Concordia Auto, Concordia Agro Ekspert. Sprzedaż wszystkich produktów ubezpieczeniowych Concordia Ubezpieczenia odbywała się poprzez System Obsługi Sprzedaży RUBINET.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2015 roku pozyskał inkaso składek ubezpieczeniowych na poziomie 3 162,77 tys. zł (wzrost o 8,13 % w stosunku do 2014 roku) w tym:

- 1) ubezpieczeń na życie - 1 030,93 tys. zł,
- 2) ubezpieczeń majątkowych - 2 131,85 tys. zł,

a łączny dochód uzyskany z prowizji od sprzedaży ubezpieczeń w roku 2015 wyniósł 471,46 tys. zł. (spadek o 46,50 % w stosunku do 2014 roku) w tym z tytułu:

- 1) ubezpieczeń na życie - 267,29 tys. zł
- 2) ubezpieczeń majątkowych - 204,17 tys. zł.

Spadek dochodu uzyskanego z prowizji od sprzedaży ubezpieczeń w 2015 roku nastąpił ze względu na wejście w życie Rekomendacji U. W przyjętej przez Bank Polityce bancassurance, zawarto informację, że Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe niepowiązane z produktem bankowym, w związku z tym dostosowano w Polityce rachunkowości zasady ujmowania i rozliczania przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych w taki sposób, że przychody z tytułu otrzymanego wynagrodzenia ze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych niepowiązanych z produktami bankowymi - rozliczane są liniowo, przez średnioważony okres trwania ochrony

ubezpieczeniowej liczony w miesiącach, oraz jednorazowo jeśli rozliczenie przebiega w cyklu miesięcznym.

Do rozliczenia liniowego wykorzystywany jest wyliczany co miesiąc średnioważony okres trwania ochrony ubezpieczeniowej jako średnioważona liczba miesięcy obowiązywania ochrony ubezpieczeniowej obliczana dla polis zawartych w danym miesiącu na podstawie otrzymanych zestawień prowizyjnych od zakładu ubezpieczeń oddzielnie dla ubezpieczeń majątkowych i życiowych.

3.3.2. Fundusze Inwestycyjne

W trosce o dobro klientów GBS Bank wybrał partnera w zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi i w dniu 07.06.2006r. podpisał umowę o współpracy z Union Investment Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych SA w zakresie dystrybucji funduszy zarządzanych przez Union Investment TFI SA. oraz w zakresie własnej działalności inwestycyjnej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów Bank wybrał z oferty Union Investment TFI SA produkty o zróżnicowanym zaangażowaniu kapitału, czasu i ryzyka.

Wśród większości klientów GBS Banku obserwujemy brak akceptacji wysokiego ryzyka i chęci długoterminowego inwestowania. Klienci wybierają z oferty banku lokaty bankowe.

Niskie stopy procentowe sprawiły, że kliencie zaczęli szukać alternatywy dla niskooprocentowanych lokat bankowych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pojedynczych klientów w grudniu 2015 roku zorganizowano indywidualne spotkania z przedstawicielem Union Investment. Spotkania te sprawiły, iż klienci mogli zgłębić wiedzę z zakresu funduszy inwestycyjnych i podjąć decyzje inwestycyjne dostosowane do swoich potrzeb. Efekty tych spotkań powinny zaowocować w 2016 roku.

W roku 2015 inwestorzy zakupili w GBS Banku jednostki uczestnictwa Union Investment na kwotę 1,10 tys. zł.

3.3.3. Leasing

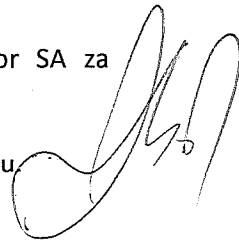
W 2015 roku Bank nadal współpracował z SGB Leasing Sp. z o.o. oraz Idea Leasing S.A.

W 2015 roku klienci GBS Banku nie skorzystali z finansowania w Idea Leasing S.A. oraz SGB Leasing.

3.3.4. Factoring

W zakresie factoringu GBS Bank współpracuje z BPS Faktor SA. a BPS Faktor SA za pośrednictwem GBS Banku współpracuje z kilkoma klientami.

Oferta BPS Faktor SA. stanowi doskonałe uzupełnienie oferty produktowej GBS Banku.

3.3.5. Usługi przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych

Od stycznia 2013 roku GBS Bank ma zawarte dwie umowy:

- 1) z Bankiem BPS S.A. - umowa o współpracy w zakresie oferowania klientom GBS Banku usług przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych świadczonych przez BPS S.A.,
- 2) z IT Card S.A. - umowa o współpracy w zakresie pozyskiwania punktów handlowo-usługowych do sieci terminali POS prowadzonej i zarządzanej przez IT Card S.A.

Dzięki zawartym przez GBS Bank wyżej wymienionym umowom, klienci Banku mają możliwość zawarcia umowy w Banku na usługi przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych, oraz dodatkowych usług aktualnie dostępnych w terminalach POS IT Card S.A. Współpraca jest rozwijana, klienci (firmy) korzystają z możliwości kontaktu, porównania ofert a następnie rozpoczęcia współpracy z IT Card.

2.4 Działalność marketingowa i public relations

3.4.1. Wizerunek i marka

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku to Bank z tradycją (Bank działa nieprzerwanie od 1947 roku). Aktywnie wspiera życie gospodarcze oraz publiczne regionu i promuje lokalną przedsiębiorczość, a także działalność społeczną i oświatowo-kulturalną. **Dołącz do znajomych** to coś więcej niż slogan reklamowy Banku. To dewiza przyświecająca działalności instytucji. Zgodnie z nią GBS Bank był, jest i pozostanie dobrym znajomym dla swoich klientów.

W celu budowania relacji z Klientami, zgodnie z marką i hasłem „Dołącz do znajomych” zorganizowano w 2015 roku szereg konferencji i spotkań tematycznych (m.in. we współpracy z Krajową Radą Spółdzielczą) dla obecnych i potencjalnych Klientów, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Znaczna ilość spotkań i konferencji była zorganizowana z udziałem Partnerów, z którymi Bank współpracuje oraz innych instytucji i firm zewnętrznych.

W 2015 roku kontynuowano rozwój sprzedaży poprzez wykorzystywanie rekomendacji i poleceń Klientów, wykorzystując Program Rekomendacyjny „Dołącz do znajomych”.

Będąc instytucją zaufania publicznego, Bankiem znajomym znajdującym się tuż za rogiem, GBS Bank dba o transparentność zarówno działań jak i osiąganych wyników. W tym celu bierze udział w różnego rodzaju konkursach, jak również zabiega o stałą obecność w branżowych rankingach i zestawieniach.

GBS Bank w 2015 roku zaznaczył swoją obecność w mediach, prowadząc aktywne działania zgodne z marką i hasłem *Dołącz do znajomych*. Poza zewnętrznymi kanałami informacyjnymi rozwijany jest blog bankowy www.modnaspoldzielczosc.pl, który ma na celu propagowanie bankowości spółdzielczej oraz spółdzielczości ogólnie.

W 2015 roku Bank kontynuował współpracę z Klubem Sportowym Stal Gorzów Wielkopolski oraz szeregiem innych organizacji.

Wizerunek marki GBS Banku kształtowany był za pośrednictwem lokalnych mass mediów, do których wysyłano materiały informujące o realizowanych działaniach PR Banku, nowinkach produktowych, kampaniach reklamowych i towarzyszących im promocjach produktowych. Bardzo mocno Bank rozwinął swoją działalność w internetowych nośnikach informacji, promocyjnych, wizerunkowych oraz branżowych – np. sfera-finansow.pl, banking-magazine.pl, onet.pl, prnews.pl, totalmoney.pl. Dużo mocniej niż w roku poprzednim angażowano się w mediach społecznościowych typu Facebook i YouTube.

2.4.2 Reklama i najważniejsze kampanie

Zgodnie z przyjętą na rok 2015 polityką marketingową stanowiącą załącznik nr 2 do Kierunków działań do planu ekonomiczno-finansowego na rok 2015 przyjętych uchwałą Rady Nadzorczej nr 61/2014, działania reklamowe Banku były prowadzone dwutorowo:

- 1) kampanie reklamowe przygotowywane wspólnie z Bankiem Zrzeszającym,
- 2) reklama opracowywana i zamawiana samodzielnie przez Bank.

Informacja o ofercie Banku, o nowych produktach i promocjach była przekazywana klientom poprzez różnorodne kanały komunikacyjne takie jak:

- 1) plakaty, ulotki i inne materiały informacyjne wyłożone w miejscu wykonywania czynności oraz w siedzibie instytucji współpracujących z Bankiem,
- 2) wspólna reklama z instytucjami współpracującymi z Bankiem,
- 3) wspólna reklama z Bankiem Zrzeszającym,
- 4) środki masowego przekazu w przypadku promocji i reklamy (radio, lokalna prasa, telewizja, portale internetowe),
- 5) reklama podczas lokalnych imprez, w postaci banerów, stoiska reklamowego, itp.,
- 6) strona Internetowa Banku,
- 7) panel bankomatu,
- 8) Newsletter,
- 9) portale branżowe,
- 10) internetowe porównywarki cenowe,
- 11) portale społecznościowe,
- 12) blog modnaspoldzielczosc.pl,
- 13) reklamy wielkoformatowe,
- 14) mobile reklamowe,

- 15) bezpośrednia rozmowa pracowników z klientami, w której przekazywana jest informacja o produktach i promocjach,
- 16) prezentacje multimedialne wyświetlane podczas spotkań z klientami.

Wśród zrealizowanych w 2015 roku kampanii i akcji promocyjnych wskazać należy na:

- 1) zimową promocję kredytów gotówkowych (Najniższy kredyt Przyjazna Rata),
- 2) akcję promującą szybki kredyt obrotowy dla gospodarstw rolnych – bez prowizji,
- 3) akcję promującą aplikację bankowości mobilnej,
- 4) akcję promującą kartę MasterCard PayPass w GBS Banku,
- 5) akcję promującą kredyt samochodowy 50/50,
- 6) akcję promującą ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia w rolnictwie,
- 7) akcję promującą terminale płatnicze,
- 8) akcję promującą kredyty dla firm z poręczeniem Funduszu Pomerania w ramach Inicjatywy Jeremie,
- 9) akcję promującą usługę Cashback,
- 10) akcję promującą portal zakupowy Planet Plus,
- 11) akcję promującą konta dla BIZNESU,
- 12) akcję promującą lokaty dla przedsiębiorców,
- 13) akcję promującą Konto na Start,
- 14) akcję promującą Kredytu na PIT,
- 15) start loterii promocyjnej pn. „Wygraj auto marzeń” wraz z działaniami przypominającymi,
- 16) akcję promującą program rekomendacyjny „Dołącz do znajomych”,
- 17) akcję promującą Kredytu na wyciąg,
- 18) specjalne upominki dla wybranych i cenionych klientów i partnerów Banku,
- 19) kontynuowanie kampanii wizerunkowo/promocyjnych na bankowym profilu na FB,
- 20) akcję promującą szybkie kredyty obrotowe i inwestycyjne dla firm,
- 21) akcję promującą kredyty z gwarancją de minimis BGK,
- 22) akcję promującą karty w Konkursie „Masz w tym Business”,
- 23) akcję promującą kredytu Raz-Dwa z obniżoną prowizją,
- 24) akcję promującą lokatę dla osób fizycznych,
- 25) akcję promującą kredyty gotówkowe na święta.

2.4.3 Sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

GBS Bank jako lokalna instytucja finansowa kładzie duży nacisk na działania wspierające rozwój regionu północno – zachodniej Polski. Bank każdego roku przekazuje znaczne środki na rozwój

i działalność instytucji społecznych, charytatywnych, kulturalnych i sportowych. Najczęściej wsparcie to przybiera formę sponsoringu lub darowizny.

W 2015 roku Bank przeznaczył na działania sponsorskie łącznie kwotę 164,78 tys. zł.

W ramach tej kwoty:

- 1) zawarto 50 umów sponsorskich na łączną kwotę 75,10 tys. zł,
- 2) przekazano dodatkowe wsparcie w formie reklamy na kwotę 64,80 tys. zł,
- 3) udzielono 52 darowizny na kwotę 24,88 tys. zł.

Działalność społeczna GBS Banku to m.in.

- 1) wsparcie dla domów dziecka, szkół, przedszkoli, bibliotek, ośrodków pomocy społecznej, instytucji charytatywnych, związków kombatanatów, związków emerytów, związków osób niewidomych, straży pożarnej, uniwersytetów trzeciego wieku,
- 2) sponsorowanie imprez kulturalno - sportowych organizowanych na terenie działania Banku,
- 3) dofinansowywanie działalności klubów tanecznych, sportowych, zarówno profesjonalnych jak i amatorskich,
- 4) dofinansowywanie imprez, wycieczek i półkolonii organizowanych przez parafie, szkoły itd.,
- 5) dofinansowywanie konferencji i spotkań z przedstawicielami lokalnego biznesu.

2.4.4 Otrzymane nagrody i wyróżnienia

Najważniejsze nagrody, wyróżnienia i miejsca w rankingach GBS Banku w 2015 roku:

- 1) **59 miejsce na Liście 100 Największych Instytucji Finansowych**, przygotowanej przez międzynarodową wywiadownię gospodarczą Bisnode D&B Polska we współpracy z redakcją „Gazety Bankowej”,
- 2) wyróżnienie specjalne w Plebiscycie Równa Firma 2015 zorganizowanym przez młodych pracowników nauki oraz organizacje studenckie Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego,
- 3) w VII edycji Lubuskiego Lidera Biznesu i Lubuskiego Lidera Innowacji, wśród wyróżnionych przedsiębiorstw po raz kolejny znalazł się GBS Bank,
- 4) w grudniu 2015 roku według redakcji dziennika Rzeczpospolita oraz **Fundacji Patriotyzmu Gospodarczego**, GBS Bank znalazł się na IV miejscu wśród małych przedsiębiorstw, spośród najbardziej patriotycznych firm,
- 5) mianowanie po raz kolejny tytułem **Orła Agrobiznesu**.

3. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

Rok 2015 był rokiem intensywnej pracy nad opracowaniem i wprowadzaniem nowych produktów do oferty Banku dostosowanej do oczekiwań klientów reprezentujących różne segmenty rynku oraz na modyfikacji istniejących produktów i procedur pod kątem ich upraszczania, zwiększania konkurencyjności Banku oraz dostosowywania do zmieniających się przepisów prawnych.

Nowe produkty

W zakresie oferty produktowej, odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrowaliśmy się na dalszym jej poszerzaniu. W 2015 roku wprowadzono do oferty Banku:

- 1) regulamin ogólnopolskiego konkursu „Dziś oszczędzam w SKO jutro w Banku Spółdzielczym” w ramach Programu Talentowi SKO pod patronem Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- 2) promocję w sprzedaży kredytu obrotowego dla rolników,
- 3) promocję w sprzedaży kredytu inwestycyjnego dla rolników,
- 4) kredyty preferencyjne udzielane w oparciu o „Zasady udzielania kredytów preferencyjnych wprowadzone Zarządzeniem Nr 12/2015 Prezesa ARiMR z dnia 12 marca 2015 roku”,
- 5) promocję w sprzedaży kredytu gotówkowego (kredyt gotówkowy na PIT, kredyt gotówkowy na wyciąg),
- 6) promocję w sprzedaży kart MasterCard PayPass,
- 7) promocję w sprzedaży kart Visa w Konkursie „Masz w tym Business”.

Kontynuowano sprzedaż kredytów obrotowych, w tym kredytów w rachunku bieżącym i kredytów inwestycyjnych objętych gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (PLD).

Modyfikacje oferty produktowej

Modyfikacji uległy następujące regulacje:

- 1) multiregulacje do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, karty OSKAR Plus i kart płatniczych, usługi CUE e-GBS 24 oraz GBS-SMS dla osób fizycznych,
- 2) multiregulacje do rachunków bankowych w złotych i walutach wymienialnych oraz Konta Lokacyjnego dla podmiotów instytucjonalnych, przedsiębiorców oraz rolników (mini multiregulacje, w skład których wchodzi następujące produkty: rachunki bankowe w PLN oraz w walucie, konto lokacyjne w PLN, lokaty terminowe w PLN oraz w walucie),
- 3) regulacje dotyczące kart kredytowych Visa Kredytowa, Visa Kredytowa Gold, Visa Biznes i Visa Kredytowa Biznes Gold,
- 4) regulacje dotyczące kart debetowych biznes,
- 5) regulacje do kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych,
- 6) regulacje kredytów gotówkowych i pożyczek członkowskich,

- 7) regulacje kredytowania działalności gospodarczej,
- 8) regulacje kredytowania działalności rolniczej,
- 9) regulacje dotyczące pożyczki hipotecznej dla podmiotów,
- 10) regulacje dotyczące kredytów konsolidacyjnych dla podmiotów,
- 11) regulacje dotyczące pożyczki hipotecznej dla osób fizycznych,
- 12) regulacje dotyczące kredytów konsolidacyjnych dla osób fizycznych,
- 13) zasady udzielania kredytów kwalifikujących się do objęcia gwarancją BGK w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis,
- 14) regulacje dotyczące kredytów ratalnych na zakup towarów i usług dla osób fizycznych,
- 15) regulacje dotyczące kredytów na zakup samochodów dla osób fizycznych, osób fizycznych prowadzących działalność rolniczą oraz rolników,

W związku z wprowadzeniem Zarządzeń Prezesa ARiMR dokonano aktualizacji „Warunków i zasad udzielania kredytów z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania” oraz „Wykazu działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów”, a także formularzy umów kredytów preferencyjnych inwestycyjnych i obrotowych.

W celu dostosowania do potrzeb klientów zmodyfikowano Specjalne Programy dla Klientów Banku (Program Gospodarz, Program Finansista, Program Premium Plus).

Na bieżąco dokonywano zmian w regulacjach wewnętrznych dotyczących oferty produktowej, aby dostosować je do zmian zachodzących w obowiązujących przepisach prawnych oraz oczekiwań klientów.

4.1 Sprzedaż poszczególnych produktów i usług

W 2015 roku sprzedaż w poszczególnych segmentach klientów, kształtowała się na następującym poziomie:

Sprzedaż w segmencie Detal (kwota/ilość umów) wynosiła:

- 1) depozyty terminowe – 434 302,43 tys. zł
- 2) kredyty – 39 723,87 tys. zł
- 3) rachunki – 2 777 szt.
- 4) karty debetowe – 3 058 szt.
- 5) karty kredytowe – 75 szt.

Sprzedaż w segmencie Agro (kwota/ilość umów) wynosiła:

- 1) depozyty terminowe – 70 266,48 tys. zł
- 2) kredyty – 39 254,08 tys. zł
- 3) rachunki – 41 szt.

- 4) karty debetowe – 161 szt.
- 5) karty kredytowe – 38 szt.

Sprzedaż w segmencie Biznes (kwota/ilość umów) wynosiła:

- 1) depozyty terminowe – 405 528,23 tys. zł
- 2) kredyty – 134 474,28 tys. zł
- 3) rachunki – 304 szt.
- 4) karty debetowe – 279 szt.
- 5) karty kredytowe – 79 szt.

IV. Nakłady inwestycyjne

W roku 2015 nakłady inwestycyjne w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku wyniosły 1 283 tys. zł i w porównaniu do końca poprzedniego roku zmniejszyły się o 1 685 tys. zł. Nakłady informatyczne w 2015r. wyniosły 1 255 tys. zł natomiast inne nakłady związane z wyposażeniem wyniosły 28 tys. zł. W 2015 roku nie poniesiono nakładów remontowo – budowlanych.

1. Nakłady na informatykę

W roku 2015 Bank poniósł nakłady informatyczne w zakresie:

- 1) modernizacji zabezpieczeń sieciowych związanych z realizacją Rekomendacji D (klaster routerów corowych),
- 2) wymiany przełączników sieciowych w oddziałach Banku,
- 3) rozbudowy środowiska wirtualnego (Chmury Prywatnej),
- 4) wymiany macierzy dyskowej na potrzeby systemów wirtualnych,
- 5) zabezpieczeń w system gaszenia Centrum Zapasowego,
- 6) wdrożenia oprogramowania do budowania i zarządzania procesami – Adonis,
- 7) wdrożenia modułu Web do systemu Corm,
- 8) rozwoju szyny danych,
- 9) modernizacji zabezpieczeń fizycznych dla urządzeń sieciowych w O/ Bierzwnik i O/Krzeszyce,
- 10) wdrożenia w bankomatach autoryzacji biometrycznych – FingerVein,
- 11) wymiany 10 stacji komputerowych,

Największym wdrożeniem realizowanym w 2015 roku angażującym wszystkie piony Banku było wdrożenie systemów na platformie InterBank, czyli: InterWindykacja (2 moduły: windykacja miękka i windykacja twarda), InterProces (szybka linia kredytowa, kredyt płatniczy), InterKredyt (obsługa kredytów ratalnych).

Dodatkowo przeprowadzono modernizację 18 stacji komputerowych oraz wymianę 13 wynajmowanych przestarzałych i wyeksploatowanych urządzeń drukujących (8 letnich urządzeń Ricoh). Po realizacji wymiany przełączników w oddziałach oraz zakończeniu wdrożenia nowych zabezpieczeń sieciowych przeprowadzono I etap wdrożenia autoryzacji sieciowej 802.1x oraz zbudowano niezależny system backupu łączności teleinformatycznej do placówek Banku.

Zespół Teleinformatyki dokonał licznych modyfikacji już funkcjonujących rejestrów usprawniających wewnętrzną pracę w Banku zgodnie z potrzebami, między innymi: Znajomi, Dochodowość, Rejestr kredytowy centrala, Rejestr kredytowy oddziały, Cardon, Raporty, E-wnioski SBE, Wizyty, Zarkon, Strażnik.

2. Inne nakłady

Poza nakładami na informatykę Bank dokonał zakupu 24 telefonów komórkowych, centrali telefonicznej, klimatyzatora, niszczarki oraz liczarek.

V. Współpraca z bankami i innymi instytucjami

1. Współpraca w ramach zrzeczenia z BPS SA

Od marca 2013 roku na mocy zawartego porozumienia o współpracy pomiędzy GBS Bankiem a Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., GBS Bank stał się stroną umowy zawartej pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a Bankiem BPS S.A. w ramach realizacji przez BGK programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”.

W ramach w/w porozumienia gwarancjami de minimis wg stanu na 31.12.2015r. było objętych 219 umów kredytowych, dla których saldo udzielonych gwarancji wyniosło 35 111,65 tys. zł a wartość udzielonych kredytów czynnych to 58 727,92 tys. zł.

2. Współpraca z innymi Bankami

BGK w Warszawie

W dniu 22.12.2011r., na podstawie Uchwały Zarządu Banku nr 380/2011, została podpisana Umowa Operacyjna I Stopnia nr 3.1/2011/ZFPJ/2/043 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, który pełni rolę Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE (MFP) w województwie zachodniopomorskim. Dzięki tej Umowie, GBS Bank otrzymał wsparcie, w postaci Poręczenia portfelowego MFP w wysokości 5 000 000,00 PLN. Poręczeniem MFP objęte są kredyty, udzielane MŚP, które mają swoją siedzibę, bądź prowadzą działalność gospodarczą na terenie woj. zachodniopomorskiego.

Wartość portfela (z uwzględnieniem spłat) na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 528 837,25 zł.

3. Współpraca z Funduszami Poręczeniowymi

W celu umożliwienia mikro, małym i średnim przedsiębiorcom dostępu do kredytów, Bank współpracuje z Funduszami Poręczeniowymi z terenu woj. zachodniopomorskiego oraz lubuskiego.

Na koniec roku 2015 Bank posiadał podpisane umowy współpracy z:

- 1) Zachodniopomorskim Regionalnym Funduszem Poręczeń Kredytowych w Szczecinie Spółka z o.o. Umowa Generalna współpracy z dnia 19 września 2011 roku Treść Umowy została zmieniona Aneks nr 1 z dnia 22.08.2014r.
- 2) Lubuskim Funduszem Poręczeń Kredytowych w Zielonej Górze Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 24 stycznia 2003 roku.
- 3) Funduszem Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Szczecińskim Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 11 marca 2008 roku.
- 4) Funduszem Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecin Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 16 lutego 2009 roku.
- 5) Funduszem Poręczeń Kredytowych POLFUND S.A. Umowa o zasadach udzielania i realizacji poręczenia portfela kredytowego z dnia 12 lutego 2013 roku – budowa portfela została zakończona w dniu 30.06.2014r.

Zawarte umowy określają zasady współpracy pomiędzy Funduszami a Bankiem. Udzielane przez Fundusze poręczenia są ograniczone co do kwoty i kształtują się w wysokości do 60% - 80% udzielonego kredytu bez odsetek. Maksymalna kwota poręczenia nie może przekroczyć 1 000,00 tys. zł. Współpraca z Funduszami przebiega prawidłowo.

Poręczenia kredytów udzielone przez poszczególne fundusze prezentuje poniższa tabelka:

L.p.	Nazwa Funduszu	Ilość poręczeń czynnych	wartość w zł. udzielonych kredytów czynnych	wartość w zł aktualna wartość kredytów na 31.12.2015r.	wartość w zł aktualna wartość poręczeń
1.	ZRFPK w Szczecinie	36	17 955 539,32	15 457 675,49	4 468 531,98
2.	LFPK w Zielonej Górze	2	2 820 000,00	1 561 017,80	639 364,14
3.	FPK w Stargardzie Szczecińskim	10	2 126 456,54	1 841 776,53	576 618,87
4.	FWRG Miasta Szczecin	13	18 596 902,50	7 268 629,42	5 097 615,07
5.	POLFUND	7	1 504 280,00	746 476,59	517 484,90
Razem		68	43 003 178,36	26 875 575,83	11 299 614,96

W przypadku kredytów w rachunku bieżącym oraz rewalwingowych zabezpieczonych funduszami wykazano kwotę dostępnego limitu.

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa Funduszu</i>	<i>Ilość poręczeń czynnych</i>	<i>wartość w zł. udzielonych kredytów czynnych</i>	<i>wartość w zł aktualna wartość poręczeń</i>
1.	GWARANCJE DE MINIMIS	219	58 727 922,80	35 111 649,53*

* zadłużenie pomniejszone adekwatnie do zaangażowania (dot. kredytów inwestycyjnych w sytuacji innej niż normalna)

W przypadku kredytów w rachunku bieżącym zabezpieczonych gwarancją de minimis wykazano saldo zadłużenia na 31.12.2015r.

VI. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji

Bank nie posiada własnych udziałów.

VII. Zarządzanie ryzykiem w Banku

1. Klasyfikacja instrumentów finansowych:

Celem strategicznym w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe jest budowa portfela zapewniającego uzyskanie zakładanej rentowności, płynności portfela zapewniającego bezpieczeństwo inwestowania środków Banku i odpowiednią realizację celów inwestycyjnych.

Bezpieczne inwestowanie w instrumenty finansowe regulują „Zasady inwestowania w instrumenty finansowe w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”, a w szczególności określają:

- 1) szczegółową procedurę związaną z inwestowaniem nadwyżek środków w instrumenty finansowe, w tym zasady ustalania maksymalnej kwoty zaangażowania Banku,
- 2) odpowiedzialność w procesie zarządzania, monitoringu i kontroli ryzyka związanego z posiadanymi instrumentami finansowymi,
- 3) system limitowania instrumentów finansowych,
- 4) zasady wyodrębniania portfela handlowego i bankowego oraz wyznaczania skali działalności handlowej.

Zgodnie z powyższymi Zasadami, Bank rozróżnia inwestowanie wolnych środków w instrumenty finansowe, których celem jest:

- 1) utrzymanie płynności, a wśród nich:
 - a) lokaty międzybankowe,
 - b) papiery wartościowe Skarbu Państwa, NBP (obligacje, bony skarbowe itp.),
 - c) bony pieniężne,

2) zysk i zalicza się do nich:

- a) obligacje komercyjne,
- b) obligacje komunalne,
- c) certyfikaty inwestycyjne,
- d) jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- e) obligacje banków spółdzielczych,
- f) obligacje emitowane przez Bank Zrzeszający,
- g) akcje Banku Zrzeszającego i podmiotów współzależnych,
- h) udziały w podmiotach zależnych (w tym współpracujących),
- i) inne instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu na podstawie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawie o obligacjach.

Na koniec 2015 roku portfel instrumentów finansowych Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku prezentował się następująco:

Instrumenty					Wartość w zł	
					nominalna	bilansowa
1	2	3	4	5	6	
I. LOKATY MIĘDZYBANKOWE				4 094 710,00	4 094 710,00	
1	powyżej 3 m-cy				4 094 710,00	
II. OBLIGACJE SKARBOWE				66 000 000,00	66 927 810,00	
1	Skarb Państwa			66 000 000,00	66 927 810,00	
III. OBLIGACJE KOMUNALNE w trzech samorządach				14 180 000,00	14 204 919,28	
IV. OBLIGACJE KORPORACYJNE jednego emitenta				1 000 000,00	45 170,00*	
V. JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, CERTYFIKATY INWESTYCYJNE			Ilość	wartość jednostki		
				7 496 979,20	7 704 158,20	
1	BPS 1 NS FIZ	certyfikaty inwestycyjne	50	7 480,86	516 406,20	
2	FIZ AGRO Ziemski	certyfikaty inwestycyjne	10 109	127,52	980 573,00	
3	BPS TFI/BPS Pieniężny A	jednostki uczestnictwa	7 851	128,23	1 000 000,00	
4	BPS TFI/BPS Płynnościowy	jednostki uczestnictwa	931	1 086,18	1 000 000,00	
5	UI TFI/SGB Gotówkowy	jednostki uczestnictwa	2 859	1 056,76	3 000 000,00	
6	UI TFI/Unikorona Pieniężny	jednostki uczestnictwa	4 939	202,91	1 000 000,00	
VI. AKCJE I UDZIAŁY				6 704 444,00	6 787 444,00	
1	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie			5 560 844,00	5 560 844,00	
2	SGB – Bank S.A. w Poznaniu			260 000,00	260 000,00	
3	Centrum Finansowe Banku BPS S.A.			20 000,00	103 000,00	
4	GS Witnica			12 600,00	12 600,00	
5	RSZiZ Kostrzyn nad Odrą			1 000,00	1 000,00	
6	Zachodniopomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.			300 000,00	300 000,00	
7	GBS Nieruchomości Sp. z o.o.			9 427 600,00	9 427 600,00	
RAZEM:				108 353 733,20	108 641 811,48	

* wartość pomniejszona o utworzoną rezerwę.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

- 1) ryzyko stopy procentowej,
- 2) ryzyko kredytowe,
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko walutowe,
- 5) ryzyko biznesowe.

3. Strategia zarządzania ryzykami w Banku

Celem zarządzania ryzykiem jest identyfikacja obszarów ryzyka oraz podejmowanie przedsięwzięć mających na celu ograniczenie ryzyka w sposób optymalizujący wynik finansowy Banku.

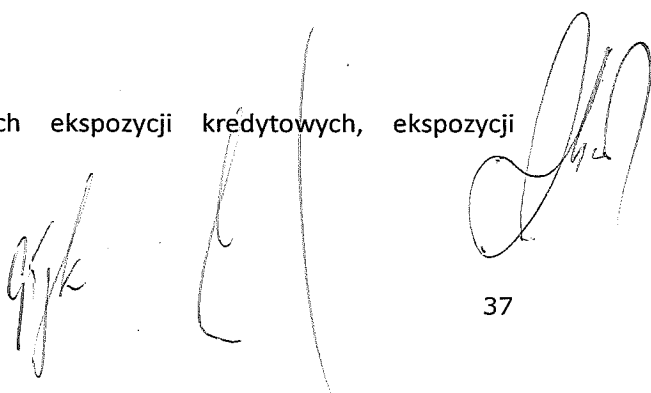
Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd regulacje wewnętrzne, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, a także zarządzanie ryzykiem podmiotów zależnych. Cele strategiczne w zakresie zarządzania wybranymi rodzajami ryzyka w Banku ujęto poniżej.

4. Zarządzanie ryzykiem kredytowym (w tym koncentracji)

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Z uwagi na posiadaną strukturę aktywów głównym źródłem ryzyka kredytowego (w tym koncentracji) jest portfel kredytowy, dlatego celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest wdrożenie systemu zarządzania tym ryzykiem w sposób zapewniający stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego oraz zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej Banku. Za podstawowy cel w zakresie realizacji polityki kredytowej Bank uznaje wzrost obligi kredytowego oparty na dywersyfikacji portfela kredytowego przy minimalizacji ryzyka kredytowego i koncentracji.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- 1) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- 2) analiza i ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym, detalicznych ekspozycji kredytowych, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,

- 6) wyliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 7) kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego jest m.in.:

- 1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej, prowadzenia monitoringu portfela kredytowego,
- 2) ograniczanie ryzyka kredytowego (w tym ryzyka koncentracji) poprzez wyznaczanie kierunków rozwoju akcji kredytowej oraz limitów w odniesieniu do: branż, grup klientów, zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, zaangażowań w ten sam rodzaj waluty obcej,
- 3) w zakresie ryzyka rezydualnego zapewnienie skuteczności technik ograniczania ryzyka kredytowego oraz eliminowania ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych,
- 4) dostarczanie kierownictwu Banku informacji o portfelu kredytowym w zakresie ryzyka kredytowego (w tym koncentracji), ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyka rezydualnego, umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych i zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku,
- 5) podejmowanie działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka w dwóch obszarach tj. ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela kredytowego,
- 6) kształtowanie struktury portfela kredytowego w kierunku minimalizacji wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe.

W 2015 roku Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w swojej działalności zachował ogólny poziom ryzyka zaakceptowany przyjętymi regulacjami z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym, nie zostały przekroczone ustanowione przez Bank limity koncentracji, limit łącznego zaangażowania wobec sumy dużych (w tym wysokich) zaangażowań, nie przekroczono także progu zaangażowania wobec Członków Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz osób na kierowniczych stanowiskach.

5. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym,

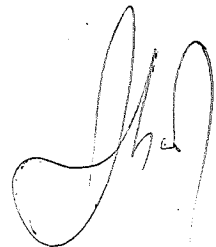
budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

1) W ramach ryzyka operacyjnego Bank dokonał analizy:

- a) ryzyka prawnego i ryzyka braku zgodności, którego celem jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwej ochrony interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- b) ryzyka systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, gdzie celem jest systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa poprzez wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,
- c) ryzyka modeli, którego celem jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat,
- d) ryzyka utraty reputacji w celu budowy właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska,
- e) ryzyka przy wyborze podmiotu zewnętrznego, któremu Bank zleca wykonywanie powierzonych czynności, celem jest monitorowanie sytuacji prawno - ekonomicznej podmiotu, z którym Bank zawarł lub ma zamiar zawrzeć umowę oraz właściwe reagowanie na stwierdzone zmiany lub nieprawidłowości.

2) Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku obejmuje:

- a) identyfikację obszarów występowania i rodzajów ryzyka,
- b) pomiar i ocenę potencjalnego wpływu ryzyka na Bank,

c) stosowanie narzędzi redukcji ryzyka lub wybór i stosowanie metod ograniczania występowania ryzyka lub ograniczania wpływu skutków jego występowania, monitorowanie ryzyka, w tym:

- raportowanie zdarzeń operacyjnych,
- raportowanie strat operacyjnych,
- raportowanie skuteczności stosowania narzędzi redukcji ryzyka oraz efektów zastosowanych metod jego ograniczania.

3) Proces przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

4) Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami i/lub jednostkami organizacyjnymi lub konfliktom personalnym pomiędzy pracownikami.

W 2015 roku podjęte działania niwelujące ewentualne niepożądane skutki zdarzeń operacyjnych oraz zapobiegające ich powstawaniu, przyczyniły się do utrzymania poziomu ryzyka operacyjnego na niskim poziomie. Ustanowione limity tolerancji na ryzyko operacyjne dla klas zdarzeń, limit na wysokość rocznej straty operacyjnej brutto były przestrzegane.

6. Zarządzanie ryzykiem płynności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności jest:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania (regulowania) zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności,
- 3) zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań na bazie dziennej, zdolność do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w warunkach normalnych jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,
- 4) utrzymywanie nadwyżki płynności, złożonej z wolnych od obciążeń, wysokiej jakości aktywów umożliwiającej przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
- 5) zapewnienie stabilnych, zdywersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej jakości,
- 6) minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
- 7) optymalne zarządzanie środkami płynnymi, w tym nadwyżkami środków finansowych,

- 8) wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak aby Bank mógł otwierać, po stronie aktywnej, pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym (powyżej 5 lat),
- 9) dążenie do ograniczania ryzyka płynności poprzez:
- stosowanie systemu limitów (określenie apetytu na ryzyko),
 - odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów,
 - dokonywanie identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR poniżej obowiązujących limitów,
 - z uwagi na wysokie zaangażowanie w finansowanie rynku nieruchomości oraz w ekspozycji zabezpieczone hipotecznie badanie finansowania zaangażowania w kredyty długoterminowe (powyżej 5 lat).

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem płynności określone są w Zasadach zarządzania tym ryzykiem w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku (w tym metody) i obejmują działania polegające na zapobieganiu utracie przez bank zdolności do regulowania zobowiązań w terminie bądź zdolność do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów jak również do sprostania popytowi na kredyt.

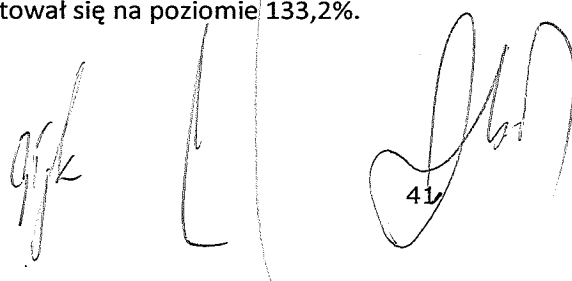
Bank dodatkowo wprowadza limity, mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, co ma istotny wpływ na zmniejszenie ryzyka płynności. Atutem dla płynności jest wysoki osad, zarówno na rachunkach bieżących jak i terminowych, jednak Bank powinien dążyć do stałego wzrostu bazy depozytowej, aby móc utrzymać obecny poziom osadu. Istotna jest także niska zrywalność lokat terminowych.

Od 1.01.2008r. banki zobowiązane są wyliczać nadzorcze normy płynności wprowadzone Uchwałą nr 386/2008 przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Na koniec roku 2015 GBS Bank spełniał wszystkie obowiązujące limity norm płynności:

- 1) luka płynności krótkoterminowej wynosiła 28 223 tys. zł przy limicie min. 0,00,
- 2) współczynnik płynności krótkoterminowej 1,30 przy limicie min. 1,00,
- 3) współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi wyniósł 2,83 przy limicie min. 1,00,
- 4) współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi ukształtował się na poziomie 1,17 przy limicie min. 1,00.

Od 01.10.2015r. Bank wylicza codziennie i monitoruje wskaźnik pokrycia wypływów netto LCR i zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 musi spełniać 60% wymogu pokrycia wypływów netto. Wg danych na 31.12.2015r. LCR kształtował się na poziomie 133,2%.

W celu zapewnienia rozwoju oraz spełnienia nadzorczych norm płynności Bank zakłada pozyskiwanie nowych depozytów i deponentów, najlepiej osób fizycznych, dokładnie określając założenia w tworzonej co roku programie rozwoju bazy depozytowej, którego główną ideą jest pozyskiwanie stabilnej bazy depozytowej i prowadzenie rentownej działalności.

W związku z pracami wdrożenia zapisów wynikających z Dyrektywy CRD IV, Rozporządzenia CRR oraz Rozporządzenia Delegowanego Komisji UE, w zakresie wskaźnika pokrycia płynności LCR, Bank w założeniach na 2015 rok uwzględniał sprzedaż rachunków bieżących - transakcyjnych, czynnych, z regularnymi wpływami np. w postaci wynagrodzenia, świadczenia emerytalnego. Ponadto Bank dążył do budowania stałej relacji z klientem, poprzez powiązanie klienta dodatkowymi, przynajmniej dwoma produktami bankowymi, innymi niż kredyt i rachunek bankowy (np. zlecenie stałe, polecenie zapłaty, karta kredytowa). Natomiast przy sprzedaży kredytów, Bank sugerował miesięczne spłaty zaciąganych kredytów.

31 grudnia Bank podpisał Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Celem funkcjonowania Systemu Ochrony jest m.in. zagwarantowanie przez System Ochrony Zrzeszenia możliwości bezwarunkowego i niezwłocznego wsparcia pomocą zapewniającą utrzymanie płynności każdego z uczestników SO, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, a także zapewnienie środków finansowych w Funduszu Zabezpieczającym SO w pełnej wysokości oraz ich dostępności dla wszystkich uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

7. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej, jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz identyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

Bank szacuje ryzyko na bazie analizy ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego, ryzyka opcji klienta oraz ryzyka krzywej dochodowości. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki terminów przeszacowania oraz metodą luki ryzyka bazowego.

Ryzyko ogranicza się poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Wysokość limitów ustala Zarząd. W 2015 roku nie występowała konieczność alokacji dodatkowego kapitału na ryzyko stopy procentowej.

8. Zarządzanie ryzykiem walutowym

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka walutowego jest:

- 1) zapewnienie klientom kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymanych i wysyłanych za granicę, udzielania kredytów oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
- 2) prowadzenie polityki zamkniętych pozycji walutowych indywidualnych oraz pozycji całkowitej Banku oraz maksymalne ograniczenie ekspozycji na ryzyko kursowe,
- 3) prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego zgodnie z uchwałą KNF w sprawie wyznaczania wymogów kapitałowych banków,
- 4) założenie, że transakcje wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym nie będą miały charakteru spekulacyjnego, a służyć będą zamykaniu pozycji klientów.

W 2015 roku zarówno w ciągu każdego miesiąca jak i na jego koniec, dopuszczalny poziom ryzyka kursowego nie został przekroczony i na koniec żadnego miesiąca nie było konieczności pomniejszania łącznego współczynnika kapitałowego o ryzyko walutowe.

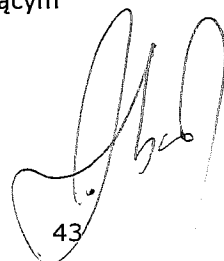
9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczenie na zwiększenie funduszy podstawowych Banku. Podstawą wyliczeń kapitału wewnętrznego jest pomiar ryzyk uznanych za istotne i ich wpływ na wynik i fundusze własne.

Najistotniejszą kwestią dla całego sektora bankowego, a tym samym dla Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku jest dostosowanie się do wytycznych wynikających z Dyrektywy CRD IV i Rozporządzenia CRR.

Na koniec 2015 roku wartość mierników kapitałowych wyniosła odpowiednio:

- 1) łączny współczynnik kapitałowy: 12,98% przy wymaganym przez KNF 12,00% i uprawniającym do wypłaty dywidendy za 2015 rok 13,25%,

43

- 2) współczynnik kapitału Tier I: 9,72% przy wymaganym przez KNF 9,00% i uprawniającym do wypłaty dywidendy 10,25%.

10. Zarządzanie ryzykiem biznesowym

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku na ryzyko wynikające ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Koniec 2015 roku zakończono niezrealizowanym planem w zakresie wyniku finansowego.

Wypracowany zysk netto ukształtował się na poziomie 4 880 tys. zł (vs. plan 5 403 tys. zł)

Istotny wpływ na brak realizacji planu miało obciążenie Banku kosztami w wysokości 1 417 tys. zł z tytułu wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny z przeznaczeniem na wypłatę środków gwarantowanych klientom upadłego w listopadzie Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie.

11. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VIII. Stan majątkowy i sytuacja finansowa Banku

1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)

1.1. Bilans

Suma bilansowa Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku na koniec 2015 roku wyniosła 814 313,81 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2014 roku była wyższa o 22 722,55 tys. zł, tj. o 2,87%.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
Kasa i operacje z bankiem centralnym	16 435,78	21 546,20	13 891,20	-7 655,00	64,47
Należności od sektora finansowego	78 240,07	54 692,78	86 826,83	32 134,05	158,75
Należności od sektora niefinansowego	590 225,94	600 437,14	604 928,81	4 491,67	100,75

Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	19 220,46	10 532,29	8 979,61	-1 552,68	85,26
Papiery wartościowe	65 644,66	88 038,48	89 882,06	1 843,58	102,09
Aktywa trwałe	50 165,96	46 012,09	43 750,59	-2 261,50	95,08
Inne aktywa	3 474,88	6 723,35	2 699,09	-4 024,26	40,15
Rezerwy, umorzenia i korekty wartości	-40 741,29	-36 391,07	-36 644,39	-253,32	100,70
Aktywa wg wartości bilansowej	782 666,45	791 591,26	814 313,81	22 722,55	102,87

Największą pozycję w strukturze aktywów Banku stanowiły należności od sektora niefinansowego, które ukształtowały się na poziomie 604 928,81 tys. zł i w ciągu roku wzrosły o 0,75%. Najwyższy kwotowy przyrost w ciągu minionego roku wystąpił w pozycji należności od sektora finansowego o 32 134,05 tys. zł. Największy spadek w ujęciu kwotowym w ciągu 2015 roku odnotowano w pozycji kasa i operacje z bankiem centralnym tj. o 7 655,00 tys. zł.

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
Zobowiązania wobec sektora finansowego	28 445,78	20 132,39	19 994,14	-138,25	99,31
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	615 478,43	623 918,95	642 614,36	18 695,41	103,00
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	59 419,38	52 868,49	56 534,74	3 666,25	106,93
Inne pasywa	11 253,89	10 980,06	10 998,72	18,66	100,17
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	134,09	180,04	36,34	-143,70	20,18
Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane	65 318,01	73 990,56	79 255,44	5 264,88	107,12
Zysk roku bieżącego	2 616,86	9 520,77	4 880,07	-4 640,70	51,26
Razem pasywa	782 666,45	791 591,26	814 313,81	22 722,55	102,87

Główną pozycję pasywów stanowiły zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które wzrosły w 2015 roku o 18 695,41 tys. zł i wyniosły na koniec roku 642 614,36 tys. zł co stanowi 78,91% sumy bilansowej. Kolejną znaczącą pozycję pasywów stanowią kapitały wraz z zobowiązaniami podporządkowanymi, które na koniec 2015 roku wyniosły 79 255,44 tys. zł, tj. wzrost w porównaniu

do 2014 roku o 5 264,88 tys. zł, spowodowany głównie zwiększeniem funduszu zasobowego wynikającym z podziału nadwyżki bilansowej za 2014 rok.

1.2. Rachunek zysków i strat

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2015 roku wypracował zysk netto w wysokości 4 880,07 tys. zł tj. o 4 640,70 tys. zł niższy od osiągniętego w 2014 roku.

Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
Wynik z tytułu odsetek	25 813,64	28 554,79	26 193,28	-2 361,51	91,73
Wynik z tytułu prowizji	8 860,32	9 476,07	8 704,43	-771,64	91,86
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wart.	3,60	2,00	24,29	22,29	1 214,50
Wynik na operacjach finansowych	-421,30	-378,98	-442,90	-63,92	116,87
Wynik z pozycji wymiany	873,23	891,40	919,32	27,92	103,13
Wynik na działalności bankowej	35 129,49	38 545,28	35 398,42	-3 146,86	91,84
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	863,92	4 996,53	3 213,81	-1 782,72	64,32
Koszty działania Banku wraz z amortyzacją	27 012,52	28 699,79	30 748,88	2 049,09	107,14
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-5 327,72	-3 130,98	-1 908,26	1 222,72	60,95
Wynik finansowy brutto	3 653,18	11 711,04	5 955,10	-5 755,94	50,85
Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	1 036,32	2 190,28	1 075,02	-1 115,26	49,08
Wynik finansowy netto	2 616,86	9 520,77	4 880,07	-4 640,70	51,26

Wynik odsetkowy Banku za 2015 rok wyniósł 26 193,28 tys. zł i był niższy od uzyskanego w 2014 roku o 2 361,51 tys. zł, tj. o 8,27%. Wynik z tytułu prowizji ukształtował się na poziomie 8 704,43 tys. zł, tj. o 771,64 tys. zł niższym niż w roku poprzednim. W 2015 roku Bank uzyskał wynik na operacjach finansowych w wysokości -442,90 tys. zł, tj. na poziomie niższym od uzyskanego w 2014 roku o 63,92 tys. zł. Wynik z pozycji wymiany wyniósł 919,32 tys. zł i był wyższy niż w roku poprzednim o 27,92 tys. zł. Konsekwencją powyższych zmian był spadek wyniku na działalności bankowej o 3 146,86 tys. zł tj. o 8,16%. Wynik na działalności bankowej tworzony był w 74,00% z wyniku odsetkowego, przed rokiem natomiast w 74,08%. Nieznacznie zwiększył się udział wyniku z tytułu prowizji w wyniku na działalności bankowej z 24,58% do 24,59%. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2015 roku wyniósł 3 213,81 tys. zł i był niższy od wyniku osiągniętego w 2014 roku o 1 782,72 tys. zł. Spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej był konsekwencją niższych przychodów z tytułu sprzedaży oraz wniesienia aportem do Spółki GBS Nieruchomości części majątku trwałego Banku.

W 2015 roku koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 30 748,88 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego były one wyższe o 2 049,09 tys. zł, tj. o 7,14%.

Koszty działania Banku i amortyzacja (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
Koszty działania Banku, z tego:	24 846,51	25 778,99	28 754,05	2 975,06	111,54
Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami	15 786,32	15 874,97	15 606,56	-268,41	98,31
Koszty rzeczowe	8 168,91	8 790,32	10 224,34	1 434,02	116,31
Koszty związane z BFG i KNF	684,03	889,77	2 721,26	1 831,49	305,84
Podatki i opłaty	207,25	223,93	201,88	-22,05	90,15
Amortyzacja	2 166,00	2 920,80	1 994,83	-925,97	68,30
Koszty działania Banku z amortyzacją	27 012,52	28 699,79	30 748,88	2 049,09	107,14

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (50,75%) następnie koszty rzeczowe (33,25%). Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wielkość 15 606,56 tys. zł i w porównaniu do poniesionych w 2014 roku były niższe o 268,41 tys. zł, tj. o 1,69%. Koszty rzeczowe w 2015 roku wyniosły 10 224,34 tys. zł i były wyższe niż w roku poprzednim o 1 434,02 tys. zł. W 2015 roku koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i Komisji Nadzoru Finansowego osiągnęły poziom 2 721,26 tys. zł i były wyższe od kwoty poniesionej w roku poprzednim o 1 831,49 tys. zł. Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 1 994,83 tys. zł i w porównaniu do 2014 roku były niższe o 925,97 tys. zł, tj. o 31,70%.

Różnica wartości rezerw i aktualizacji w 2015 roku wyniosła minus 1 908,26 tys. zł i w odniesieniu do kwoty uzyskanej w 2014 roku, polepszyła się o 1 222,72 tys. zł.

2. Analiza wskaźnikowa (za 3 ostatnie lata)

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014
C/I	75,05	65,91	79,64	13,73	120,83
ROA	0,33	1,18	0,59	-0,59	50,00

ROE	5,43	19,42	8,97	-10,45	46,19
ROS	3,55	11,81	7,67	-4,14	64,94
Koszty działania/wynik z odsetek	96,25	90,28	109,78	19,5	121,60
Koszty działania/wynik z działalności bankowej	70,73	66,88	81,23	14,35	121,46
Kredyty ogółem/ Depozyty ogółem	0,88	0,89	0,86	-0,03	96,63

Oceniając działalność Banku na podstawie wskaźników ekonomiczno – finansowych należy stwierdzić, że ich poziom uległ pogorszeniu w stosunku do ubiegłego roku.

3. Sytuacja majątkowo – kapitałowa

3.1. Fundusze własne i adekwatność kapitałowa

Według stanu na dzień 31.12.2015r. fundusze własne Banku ukształtowały się na poziomie 72 918,44 tys. zł. Wysokość funduszy własnych Banku uległa zmianie tj. wzrost o 2 817,07 tys. zł. W 2015 roku w wyniku podziału nadwyżki bilansowej za rok 2014 fundusz zasobowy został zasilony kwotą 9 006,22 tys. zł.

Poszczególne pozycje funduszy własnych według wymagań Dyrektywy CRD IV i Rozporządzenia CRR przedstawiono w poniższej tabeli (w tys. zł).

Wyszczególnienie	31.12.2013r.	31.12.2014r.	31.12.2015r.	Zmiana 2015/2014	Dynamika 2015/2014 w %
Fundusze własne	67 416,69	70 101,37	72 918,44	2 817,07	104,02
Tier I	51 910,85	48 757,45	54 587,50	5 830,05	111,96
Kapitał podstawowy Tier I	51 910,85	48 757,45	54 587,50	5 830,05	111,96
Fundusz udziałowy	10 529,10	6 141,38	4 325,01	-1 816,37	70,42
Fundusze rezerwowe (zasobowy, rezerwowy)	39 358,90	42 684,49	51 691,61	9 007,12	121,10
Fundusz ryzyka ogólnego	24,11	0,00	0,00	0,00	-
Zyski zatrzymane	2 616,86	0,00	0,00	0,00	-
Niezrealizowane zyski/straty z tytułu posiadanych aktywów	-181,07	-	-	-	-
Wartości niematerialne i prawne	-437,05	-1 040,16	-1 171,02	-130,86	112,58
Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe	-	-	-500,53	-	-
Skumulowane inne całkowite dochody	0,00	1 344,79	1 150,62	-194,17	85,56
Inne korekty w okresie przejściowym	0,00	-373,04	-908,18	-535,14	243,45
Kapitał dodatkowy Tier I (AT 1)	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Tier II	15 505,85	21 343,92	18 330,94	-3 012,98	85,88
Pożyczki/obligacje podporządkowane	14 800,00	21 343,92	18 545,45	-2 798,47	86,89

Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe	-	-	-214,51	-	-
Fundusz z aktualizacji wyceny rzecz. akt. trwałych	705,85	0,00	0,00	0,00	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	588 135,88	509 663,55	561 828,51	52 164,96	110,24
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1	-	9,57%	9,72%	0,15 pp.	101,53
Współczynnik kapitału Tier 1	-	9,57%	9,72%	0,15 pp.	101,53
Łączny współczynnik kapitałowy	11,46%	13,75%	12,98%	-0,77 pp.	94,39

Współczynnik kapitału Tier I na koniec 2015 roku wyniósł 9,72% i był wyższy od uzyskanego na koniec 2014 roku o 0,15 pp. natomiast łączny współczynnik kapitałowy na koniec 2015 roku wyniósł 12,98% i był niższy od uzyskanego na koniec ubiegłego roku o 0,77 pp. Łączna kwota ekspozycji na ryzyka związane z działalnością Banku wyniosła 561 828,51 tys. zł i wzrosła w porównaniu do stanu z końca 2014 roku o 52 164,96 tys. zł.

Fundusz udziałowy i członkowie Banku

Na dzień 31.12.2015r. fundusz udziałowy Banku wynosił 8 082,00 tys. zł. W porównaniu do 2014 roku zmniejszył się o 569,40 tys. zł, co stanowi spadek o 6,58%.

W 2015 roku spadła ilość zadeklarowanych udziałów, która na koniec 2015 roku kształtowała się na poziomie 26 940 jednostek udziałowych, w porównaniu do 2014 roku zmniejszyła się o 1 898 jednostek udziałowych.

Na dzień 31.12.2015r. Bank liczył 3 938 Członków, w tym 3 904 stanowiły osoby prywatne, a 34 osoby prawne. W 2015 roku ilość Członków Banku zmniejszyła się o 182 osoby, przy czym do grona Członków Banku przyjęto 3 osoby, członkostwo wypowiedziało 116 osób w tym 1 osoba prawna, członkostwo ustało na skutek śmierci w przypadku 49 osób, oraz wykluczono z Banku 11 osób. Jeden z Członków Banku posiadał udział w wysokości 6,16% funduszu udziałowego.

Oddział	Stan funduszu udziałowego w tys. zł		Ilość Członków		Zmiana stanu funduszu udziałowego w tys. zł 2015/2014	Zmiana stanu funduszu udziałowego w % 2015/2014	Zmiana ilości Członków 2015/2014
	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015			
Pełczyce	288,30	276,60	242	237	-11,70	-4,06%	-5
Bogdaniec	361,20	339,60	267	250	-21,60	-5,98%	-17
Krzeszyce	333,00	334,80	354	341	1,80	0,54%	-13
Słońsk	174,90	164,70	252	235	-10,20	-5,83%	-17
Dębno	895,50	884,10	474	454	-11,40	-1,27%	-20

Witnica	186,00	158,10	250	239	-27,90	-15,00%	-11
Kostrzyn	338,70	330,00	358	335	-8,70	-2,57%	-23
Myślibórz	755,10	708,00	336	326	-47,10	-6,24%	-10
Bierzwnik	440,40	333,30	429	412	-107,10	-24,32%	-17
Barlinek	4 085,10	3 795,00	921	888	-290,10	-7,10%	-33
Gorzów	412,20	405,30	40	38	-6,90	-1,67%	-2
Stargard	15,90	15,30	13	13	-0,60	-3,77%	0
Szczecin I	351,90	337,20	173	170	-14,70	-4,18%	-3
Szczecin II	13,2	0,00	11	0	-13,20	-100,00%	-11
Razem	8 651,40	8 082,00	4 120	3 938	-569,40	-6,58%	-182

4. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach.

Kredyty i pożyczki:

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku posiadał na dzień 31.12.2015r. otrzymane kredyty i pożyczki na łączną kwotę 19 887,18 tys. zł.

Wyszczególnienie zaciągniętych przez GBS Bank kredytów i pożyczek:

Lp.	Kredyt/pożyczka	Kwota kredytu/pożyczki	Termin wymagalności
1.	Kredyt obrotowy z BPS S.A. na refinansowanie kredytów zaciągniętych w GBW S.A. na finansowanie kredytów mieszkaniowych udzielanych przez GBS Bank	5 887 175,00	31.03.2031r.
3.	Pożyczka podporządkowana z CoopEst S.A.	3 000 000,00 3 000 000,00	29.12.2017r. 31.12.2017r.
4.	Pożyczka podporządkowana z BPS S.A.	8 000 000,00	04.11.2019r.
	Suma:	19 887 175,00	

Ponadto na 31.12.2015r. GBS Bank posiadał niewykorzystany limit dopuszczalnego debetu w rachunku bieżącym w PLN w wysokości 22 545,00 tys. zł.

Poręczenia:

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku nie udzielił poręczeń innym podmiotom.

Gwarancje, które Bank udzielił innym podmiotom:

Na dzień 31.12.2015r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku posiadał 77 szt. gwarancji udzielonych innym podmiotom, w tym 68 szt. w PLN na kwotę 12 493,27 tys. zł oraz 9 szt. na kwotę 160,88 tys. EUR.

5. Różnice pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym.

Plan na 2015 rok w zakresie wyniku finansowego netto nie został zrealizowany. Do planowanego poziomu zabrakło 522,53 tys. zł tj. 9,67%. W listopadzie 2015 roku Bank został obciążony nieplanowanymi kosztami w wysokości 1 417 tys. zł z tytułu wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny z przeznaczeniem na wypłatę środków gwarantowanych klientom Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie.

Suma bilansowa na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 814 313,81 tys. zł, co stanowi 90,53% planu. Po stronie pasywów zaplanowany poziom nie został osiągnięty głównie w zakresie zobowiązań wobec podmiotów niefinansowych oraz podmiotów finansowych. Po stronie aktywów nie udało się osiągnąć głównie zaplanowanego poziomu należności od podmiotów finansowych oraz niefinansowych.

Poniższa tabela prezentuje główne pozycje z planu wraz z jego realizacją.

Wyszczególnienie	Plan 2015 rok (w tys. zł)	Wykonanie 2015 rok (w tys. zł)	Stopień realizacji planu (w %)
Suma bilansowa	899 502,95	814 313,81	90,53%
Kredyty	645 949,86	609 233,77	94,32%
Depozyty	751 148,78	706 158,74	94,01%
Wynik odsetkowy	26 402,23	26 193,28	99,21%
Wynik z tytułu prowizji	8 934,12	8 704,43	97,43%
Wynik na działalności bankowej	35 911,21	35 398,42	98,57%
Koszty działania banku	27 681,82	28 754,05	103,87%
Wynik finansowy	5 402,60	4 880,07	90,33%
Fundusze własne	73 665,46	72 918,44	98,99%
Współczynnik kapitału Tier 1	10,09%	9,72%	96,33%
Łączny współczynnik kapitałowy	13,48%	12,98%	96,29%

IX. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Banku z innymi podmiotami.

Według stanu na 31.12.2015r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku posiadał 15 665,04 tys. zł udziałów i akcji w innych podmiotach. W 2015 roku Bank objął udziały GBS Nieruchomości Sp. z o.o. o łącznej wartości 8 877,60 tys. zł, w tym w marcu udziały o wartości 1 405,70 tys. zł i w grudniu udziały o wartości 7 471,90 tys. zł.

X. Istotne działania wpływające na wyniki Banku

Wynik finansowy netto na koniec 2015 roku osiągnął poziom 4 880,07 tys. zł i był niższy od zakładanego w korekcie planu o 522,53 tys. zł. Wynik końca 2015 roku był niższy od wyniku osiągniętego na koniec 2014 roku o 4 640,69 tys. zł. Istotna różnica pomiędzy osiągniętymi wynikami w perspektywie ostatnich dwóch lat w dużej mierze wynikała z osiągnięcia niższego wyniku:

- 1) z tytułu odsetek - spadek o 2 361,51 tys. zł,
- 2) z tytułu pozostałej działalności operacyjnej – spadek wyniku o 1 782,81 tys. zł..

Na spadek wyniku odsetkowego wpływ miała redukcja podstawowych stóp procentowych, która spowodowała spadek generowanych marż na kredytach, w szczególności preferencyjnych. W 2015 roku Bank kontynuował przekazywanie spółce zależnej GBS Nieruchomości kolejnych budynków. W marcu 2015 wniesiono aportem do ww. Spółki siedziby oddziałów w Pełczycach i Gorzowie oraz sprzedano budynek oddziału w Dębnie i Bogdańcu a w grudniu 2015 roku wniesiono aportem siedziby oddziałów w Szczecinie i Myśliborzu. Majątek trwały netto Banku zmniejszył się o ok. 10 500 tys. zł. W wyniku transakcji sprzedaży środków trwałych dokonanych w 2015 roku, Bank wygenerował zysk w wysokości 2 474 tys.

Niekorzystnie na wynik finansowy Banku wpłynęło również obciążenie kosztów kwotą 1 417,42 tys. zł z tytułu wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny z przeznaczeniem na wypłatę środków gwarantowanych klientom Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie.

XI. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację Banku jakie wystąpiły po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego.

Po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia wpływające na sytuację Banku.

XII. Informacja na temat zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego

Bank nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XIII. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

1. Cele strategiczne

Założenia strategiczne GBS Banku na lata 2016-2019 oparte zostały na przeprowadzonej analizie strategicznej otoczenia zewnętrznego i sytuacji wewnętrznej Banku, by na jej podstawie stworzyć strategię, która uruchomi mocne strony naszego Banku do wykorzystywania szans, pojawiających się w naszym otoczeniu, a jednocześnie będzie przeciwdziałać słabym stronom i zagrożeniom wewnętrznym i zewnętrznym.

Sformułowano 8 celów strategicznych, ujętych w czterech perspektywach:

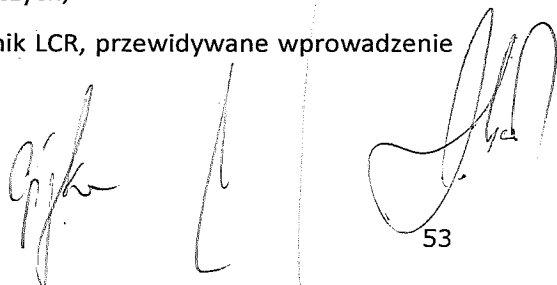
- 1) Finansowej,
- 2) Klienta,
- 3) Procesów wewnętrznych,
- 4) Rozwoju i uczenia się.

Celem nadrzędnym Strategii GBS Banku na lata 2016-2019 jest zapewnienie kapitału gwarantującego rozwój i bezpieczeństwo banku, na który wpływa między innymi efektywność sprzedaży osiągnięta poprzez zwiększenie przychodów i dyscyplinę kosztową.

W okresie obowiązywania nowej strategii kontynuowane będzie wdrażanie Dyrektywy CRD IV i pakietu przepisów (dyrektyw, rozporządzeń) związanych z europejskim systemem stabilności finansowej, którego zakończenie planowane jest na 2019, a nawet 2021 rok.

Najważniejsze zmiany, o które oparto budowanie nowej strategii to:

- 1) stopniowe podwyższanie minimalnych wymogów kapitałowych, w tym wprowadzenie buforów kapitałowych od początku 2016 roku wynikające z przyjęcia Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, w związku z tym GBS Bank będzie w dalszym ciągu koncentrował się na budowaniu kapitałów podstawowych pozwalających na osiągnięcie wskaźników: Tier 1 na poziomie powyżej 10,25% i łącznego współczynnika kapitałowego powyżej 13,25%,
- 2) zmiany w zakresie traktowania funduszu udziałowego w bankach spółdzielczych związane ze zmianami w Ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych,
- 3) zmiany odnoszące się do zarządzania płynnością (wskaźnik LCR, przewidywane wprowadzenie miary NSFR, w okresie do około 2017 roku),

- 4) wymagane zmiany w zakresie organizacji banku wynikające ze zmian w Ustawie Prawo bankowe,
- 5) zmiana przepisów o BFG,
- 6) uczestnictwo GBS Banku w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

W strategii na lata 2016-2019 Bank będzie kontynuował budowanie stałych relacji z klientami, co przyczyni się do utrzymania na odpowiednim poziomie nowych norm płynności LCR, NSFR, o których mowa w Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego. Poprzez dostosowanie oferty do wyodrębnionych grup klientów, rozwój doradztwa bankowego, zakłada się wzrost satysfakcji i uproduktowania klientów w 3 segmentach sprzedaży (DETAL, AGRO, BIZNES).

Rozpoczęta w 2014 roku optymalizacja procesów wewnętrznych Banku będzie kontynuowana, co przełoży się na wzrost sprawności organizacyjnej.

Poniesione w poprzedniej strategii nakłady inwestycyjne na wdrożenie i rozwój systemów informatycznych wspierających sprzedaż będą kontynuowane do osiągnięcia pełnej sprawności procesów sprzedażowych.

W celu realizacji ww. założeń w dalszym ciągu rozwijane będą umiejętności menadżerskie i wdrażane działania zmierzające do zwiększenia zaangażowania pracowników.

2. Założenia planu finansowego na rok przyszły

Dnia 15.12.2015r. uchwałą nr 378/2015 Zarząd zaakceptował plan ekonomiczno – finansowy na 2016 rok, który Rada Nadzorcza zatwierdziła dnia 18.12.2015r. uchwałą nr 59/2015. Założenia planu ekonomiczno – finansowego przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 rok (w tys. zł)	Plan 2016 rok (w tys. zł)	Dynamika (w %)
Suma bilansowa	814 313,81	912 377,29	112,04%
Kredyty	609 233,77	663 702,78	108,94%
Depozyty	706 158,74	766 005,42	108,47%
Wynik finansowy	4 880,07	6 037,35	123,71%
Fundusze własne	72 918,44	80 597,40	110,53%
Współczynnik kapitału Tier 1	9,72%	10,94%	112,55%
Łączny współczynnik kapitałowy	12,98%	13,99%	107,78%

W 2016 roku Bank będzie realizował cele założone w strategii Banku na lata 2016 – 2019. W związku z tym, planuje się:

- 1) osiągnięcie sumy bilansowej na poziomie 912 377,29 tys. zł, co daje wzrost w porównaniu do końca 2015 roku o 98 063,48 tys. zł,
- 2) wzrost funduszy własnych o 7 678,96 tys. zł tj. z tytułu podziału nadwyżki bilansowej za 2015 rok oraz zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej w kwocie 3 000 tys. zł,
- 3) osiągnięcie wyniku finansowego netto na poziomie 6 037,35 tys. zł.

XIV. Ład korporacyjny

16.12.2014r. uchwałą Zarządu Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku oraz 18.12.2014r. uchwałą Rady Nadzorczej została przyjęta do stosowania „Polityka wdrożenia i stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku” wraz z Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

Zasady, o których mowa wyżej, są wdrażane w Banku w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

W Banku wyłączono ze stosowania następujące Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych:

- 1) § 8 ust. 4 w części dotyczącej:

„zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego.”

Uzasadnienie:

Powołując się na zasadę proporcjonalności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki działalności prowadzonej przez Bank, odstąpiono od przestrzegania zasady dotyczącej umożliwienia elektronicznego udziału wszystkim członkom w posiedzeniach organu stanowiącego. W ocenie Banku spełnienie powyższej zasady nie znajduje zastosowania przy uwzględnieniu specyfiki działalności banku spółdzielczego miejscu i porządku obrad Zebrania Przedstawicieli wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym, co najmniej 14 dni przed terminem obrad. Tak uregulowany sposób informowania członków Banku gwarantuje możliwość ich osobistego uczestnictwa w Zebraniu Przedstawicieli. Bank nie jest przygotowany pod względem technicznym i organizacyjnym do wykonywania tej zasady. Dodatkowo jej wprowadzenie wiąże się ze znacznymi kosztami, które w ocenie Banku są nieuzasadnione. Powyższe uzasadnia rezygnację z organizacji posiedzeń organu stanowiącego poprzez zdalny, elektroniczny udział członków.

- 2) § 12 ust. 1 i 2. *dotyczące dokapitalizowania, wsparcia finansowego instytucji nadzorowanej w sytuacji, gdy jest to niezbędne.*

Uzasadnienie:

Członkowie GBS Banku nie są inwestorami strategicznymi spółki kapitałowej, w związku z powyższym występuje brak podstawy prawnej do egzekwowania działań wskazanych w w/w §;

- 3) § 22 ust. 1 i 2 *dotyczące zapewnienia odpowiedniego udziału członków niezależnych w składzie organu nadzorującego instytucji nadzorowanej.*

Uzasadnienie:

GBS Bank posiada formę spółdzielni, w związku z powyższym nie posiada prawnej możliwości powoływania niezależnych członków Rady Nadzorczej.

- 4) Rozdział 9. Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta.

Uzasadnienie

GBS Bank nie prowadzi operacji instrumentami finansowymi nabytymi na ryzyko klienta.

Zakończenie

Zgodnie z wymogami ustawy o Rachunkowości, bilans i rachunek wyników za okres roku sprawozdawczego jest weryfikowany przez podmiot wybrany przez Radę Nadzorczą Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku, tj. firmę AUDIT STANDARD Sp. z o.o. w Poznaniu posiadającą uprawnienia do badania sprawozdań finansowych, który wyda stosowną opinię.

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w kwocie 814 313,81 tys. zł oraz rachunkiem wyników zamykającym się zyskiem brutto w wysokości 5 955,10 tys. zł, a zyskiem netto w wysokości 4 880,07 tys. zł pozostałym po zapłaceniu podatku dochodowego.

Rok 2015 przyniósł dalszy rozwój Banku, co było efektem inwestycji zarówno w szkolenie ludzi, w wyposażenie, jak i budowlanych, modernizacyjnych.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku zamierza w dalszym ciągu podążać zgodnie z przyjętą w swojej strategii ścieżką systematycznego rozwoju.

Koordynował sporządzenie: Beata Malicka – Dyrektor ds. Rachunkowości – Główny Księgowy

Dyrektor ds. Rachunkowości
Główny Księgowy

mgr Beata Malicka

ZARZĄD BANKU:

1. Zbigniew Wielgosz

Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Zbigniew Wielgosz

2. Wiktor Lachowicz

Wiceprezes Zarządu

WICEPREZES ZARZĄDU

inż. Wiktor Lachowicz

3. Bożena Głogowska

Wiceprezes Zarządu

WICEPREZES ZARZĄDU

mgr Bożena Głogowska

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY
w Barlinku

ul. Strzelecka 2, 74-320 Barlinek

KRS: 0000080865, NIP: 597-000-01-09

REGON: 000507868, Tel.: 095 7460 400

(pieczęć firmowa)

Barlinek, dnia 25.01.2016r.

.....
(miejsce i data sporządzenia)

